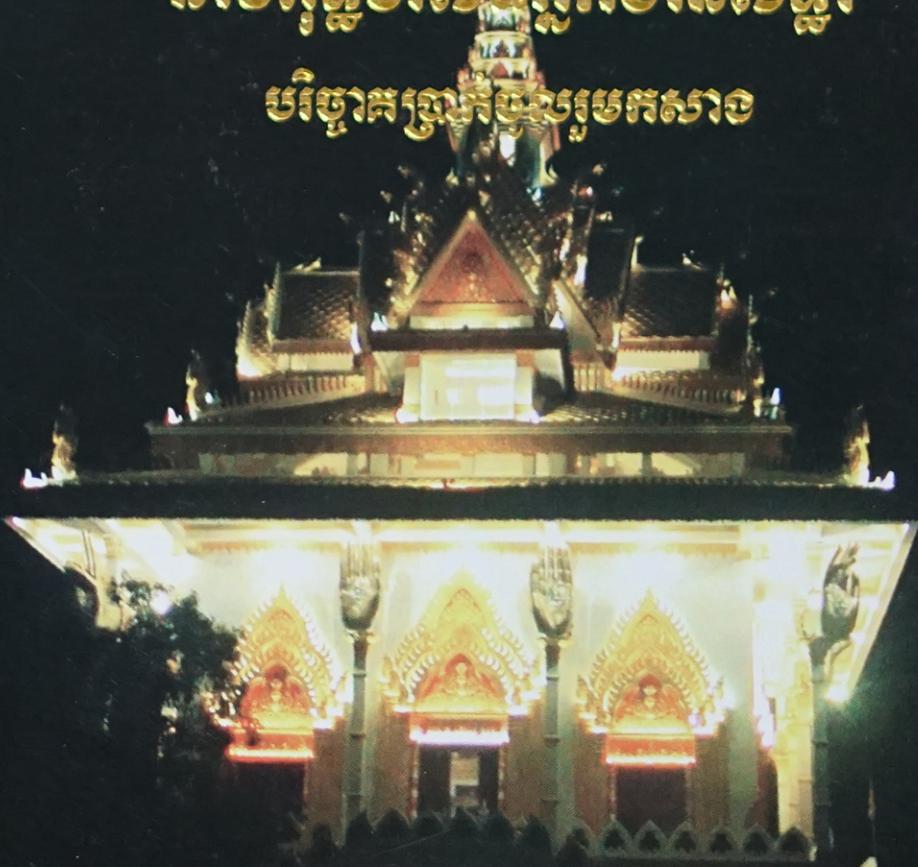

ក្រោះទម្រាតលិនក្នុង

នាមពុជ្ជបីស់នឹងក្រម្រាលនៅខ្លា

បីចុះត្រូវបានប្រគល់ប្រព័ន្ធល

ប្រហុំរៀលជាង ៤០

ដោយអ្នកនៃ គុម្ភ សុចន

ថ្ងៃទី ១៩ កើត ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៤

ចាតិកា

ល.រ.	ទេស្ថភាពជាមួយ	ផែន
១-	កំណាយពាក្យដើម	៩
	- បនិសរភាពឱ្យនឹងមេស្សារ	៤
	- បនិស្សត្រដាក់ទៅត្រោះពុទ្ធសាសនា	៥
	- បនិស្សត្រលើកទៅត្រោះពុទ្ធសាសនា	៦
២-	សុភាសិកបណ្តិតប្រើប្រាស់	៨
៣-	គិតមើលទៅ	៩
៤-	ធម្មតាក្នុងលោក	៩
៥-	ជិវិតអ្នចកំណាយកំទីកសឡើម	៩០
៦-	ឆ្នាំថ្មីរថ្មីបុណ្យជលូនពេញប្បុណឺមី	៩៩
៧-	ខិធមួជាកិដើយ	១០៣
៨-	កាលមុនខ្លីកំអូចអ្នកដែរ	១០៦
៩-	ស្អានតែចិត្តស្អោះ	១១៧
១០-	សរសើរប្បកិលេស	១៤៨
១១-	សុបិនមួយជាតិ	១៤៩
១២-	ឯកាំងដីវិញ្ញា	១៥០
១៣-	បងិខុសហើយអូន	១៦១

១៤-	ប្រកាធម៉ាកំក្រឹមគ្រាប់ចិត្ត	២៣
១៥-	សំណាន់ស្រុកយើងមានព្រះពុទ្ធសាសនា	២៤
១៦-	ឪ ! ខ្ញុំខ្ញុំអើយ	២៥
១៧-	ឲ្យត្រើមសំឡែងរង់រៀងអស់	២៦
១៨-	អនិច្ឌា	២៧
១៩-	អាណិសដ្ឋាន	២៨
២០-	ព្រះមហាកញ្ចកិដី	៣០
២១-	ជិវិកមានភិច	៣២
២២-	សញ្ញត្រូវក្នុងត្រីង	៣៣
២៣-	ចិត្តប្រះស្រាំ	៣៤
២៤-	សកិនិងបញ្ញា	៣៥
២៥-	ជញ្ញាំងមានត្រចេរីក	៣៦
២៦-	តិបត្រឡាច	៣៧
២៧-	ធម្មជាតិ	៣៨
២៨-	សច្ច័នុកសិន	៣៩
២៩-	លោកណាមុកកំយ	៤០
៣០-	មរតកលោកីយ់	៤១

៣១-	អ្នកត្រាត្រូច	៤២
៣២-	ទីកម្មភ័ណ្ឌប្រ	៤៣
៣៣-	សម្បិលុ ន យ៉ាង	៤៣
៣៤-	បណ្តាហំម៉ែន	៤៤
៣៥-	បញ្ជីមរណ៍	៤៥
៣៥-	វង្វេងហើយ	៤៥
៣៧-	ត្រួតមឡើងយន្តហោះ	៤៥
៣៨-	ធម្មយាត្រានៅនោអជាទាលទិគ្រាជ	៥០
៣៩-	ធម្មយាត្រានក្នុងក្នុងដាច	៥២
៤០-	ធម្មយាត្រានក្នុងជូនក្នុង	៥៤
៤១-	ធម្មយាត្រានស្ថិនអចិរភិ	៥៥
៤២-	ធម្មយាត្រានអាណិន្ទា	៥៥
៤៣-	ធម្មយាត្រាយនិតណ្ហាខោលអ្នក	៥៥
៤៤-	ធម្មយាត្រានទូលប្រោះសារិកធាតុ	៥០
៤៥-	ធម្មយាត្រានចាំបុជាប្រោះទាគ់ធាតុ	៥២
៤៦-	ធម្មយាត្រានចាំបុជាប្រោះស្រីលអ្នក	៥៣
៤៧-	ធម្មយាត្រានក្នុងសុមនក្នុង	៥៥
៤៨-	ធម្មយាត្រានត្រឡប់វិញ	៥៥

៤៦-	បុណ្យឆ្លងកុដិច្ចី	១៩
៥០-	សូមថែងអំណារគុណទិនសូមខមាខោស	២១
៥១-	ចិត្តប្រសជាស្មាមី	២២
៥២-	ចិត្តស្រីជាកវិយា	២៣
៥៣-	ចិត្តប្រសនិងស្រីស្មាមីកវិយា	២៤
៥៤-	ចិត្តភូនកំព្រា	២៥
៥៥-	ព្រះអើយប្រាងអី	២៦
៥៦-	អារធនាប្រាងដីទេសនា	២៧
៥៧-	បុណ្យកិនទាន	២៨
៥៨-	គគិរធន់ទិក ឱ្យករិនិដី	២៩
៥៩-	ចេះកិចប្រើកាយដោងាយគិតិវី	៣២
៦០-	ប្រឡងចប់ចូលធ្វើការ	៣៣
៦១-	ឱ្យកុនអើយ	៣៣
៦២-	អារធនាប្រាងដីទេសនា	៣៤
៦៣-	ជួបដម្លឺមិត្តពិកជាល្អ (តាក្សប្រាំបី)	៣៥
៦៤-	ជួបដម្លឺមិត្តពិកជាល្អ (តាក្សប្រាំពីរ)	៣៦
៦៥-	សម្បានឃម្មប្រាងដម្លទាន	៣៧
៦៦-	សត្វាម	៣៨

៦៧-	បុណ្យផ្ទាសាមត្តិ	៤០
៦៨-	យុំក្របដ្ឋា	៤១
៦៩-	អ្នកមានចំណោះ	៤១
៧០-	ហេតុពិត	៤២
៧១-	ឱចិត្តអញ្ចីរឱយ	៤២
៧២-	ី ! ក្បួនឱយ	៤៣
៧៣-	កិលសសោយរាជ្យ	៤៣
៧៤-	ស្រីមានកម្លាំង ៥ យ៉ាងគ្របសង្គត់លើបុរស ឯកម្លាំងប្រុស តែមួយគ្របលើស្រីបាន	៤៤
៧៥-	ស្ថាន ៥ យ៉ាងដែលមាតុគ្រាមមិនធ្វើបុណ្យ តែងចានដោយ កម្រោ	៤៥
៧៦-	មាតុគ្រាមប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងជាអ្នកកៅវ្នោរនៅគ្រប់គ្រង ផ្ទះបាន	៤៦
៧៧-	មាតុគ្រាមចាប់ជាកិត្យុនសុគត្តិសូគិតិទេរលោកព្រះកម្លាំងឱ្យ ៤៥	
៧៨-	កចារក្នុង ៩០ បូសហ្សាយកចា	៤៦
៧៩-	អាកាសនាប្រាប់ធម៌ទេសនា	៩០២
៨០-	សរសើរត្រង់ធម៌ទេសនា	៩០៣

១~ អំណុះក្រុមស្ត្រីខ្លួន

ពាក្យពាកណីមាសព្រះព្រះសុរិយា	ជិត្រវេលាបានចាំងដែនរសី
ពន្លឹមកម្ពុនអរុណាទីយ	សត្វលោកយ្មាតខ្លីរកដីសព្វូខន ។
ពាក្យពេចនីពាក្យពិតគំនិតអ្នកពោល	ចងក្រងប្រមូលបញ្ចូលជាក្សែន
កសាងកិត្តិយសក្រីរួយ្យានវវេងខន	ពាក្យរាយពាក្យចុងអង្គ់ទិន្នន័យ ។
ពេលណាគោតពោលពាក្យព្រះអាមិត្យ	គិតគេងគិតកម្រោអង្គរ
ពេលណាគោតពោលពាក្យព្រះសុរិយា	ចងក្រងកិច្ចិមសារពន្លឹរសី ។
ពេលណាគោតពោលពាក្យដុងចន្ទថ្នា	សំដែនីមសារនាពេលវាត្រី
ត្រជាក់សុខស្សូប់តាប់ដោយរសី	ក្បែជាប់បប្បទយបិច្ចចរណ៍ ។
បន្ទាប់ពិកំណាព្យមួយរយមួយ	ព្យាពិមិត្តលើកស្សូយជួយលើកតែម៉ែ
ផ្លូវកទុកអានបានដល់សព្វថ្នៃ	សរសើរស្សាដែដោយនូយស្សាបនា ។
ជួយឱ្យមានហេតុអណ្តោតឈ្មោះនាម	ឱ្យខ្សោយាមបន្ទិចការ
ចងក្រងកំណាព្យទុកជានកសារ	មុនថ្នៃមរណាបាទាកលោកទៅ ។
ខ្ញុំសិរីមចាម្នកប្រជុំជាន់ត្រាយ	ពុំមែនខ្សោតឈ្មាយជានអ្នកតែម្នរវ
គង់លោកជួយលើកកំណាព្យនេះទេ	បកប្រាប់ជាលើលូជាងខ្ញុំ ។
សូមឱ្យរៀបចំរោងដែលនៅនីងដែ	ទោះអានយប់ថ្នៃដូលប៉ុកិសុខជុម

ខ្ញុំតែងប្រញាប់ថាប់ប្រមូលដី	ដើម្បីទោះពុមិឱ្យទាន់ហេតុការណ៍ ។
ចង់បានដំប៏សិបខំតែងនិពន្ធ	តម្រូវព្រះជននៃព្រះសាស្ត្រា
ព្រះអង្គគ្រែងដាក់រាយុសង្គារ	ដំប៏សិបរស្សាបិន្ទាន ។
ហេតុទេនេះត្រូវឱ្យសេឡើតអស្ឋារ	ទោះព្រះសាស្ត្រាអង្គគ្រែងត្រូវបាន
ព្រះអង្គក៏ប្រែងបិន្ទាន	ពុំមានសេសសល់រាយុសង្គារ ។
ធម៌យើងត្រូវបានដារស់នៅ	មានអ្និំអាយុទៅត្រូវពិចារណា
ហួបទំម្មួយពោះរស់នៅយ៉ាងណា	ប្រកបកិច្ចការត្រឹមត្រូវបុទេ ។
បានធ្វើបុណ្យទានអិខ្ពែវដែរទៅ	មានសិលបុទេទៅបែវតបែវតនៅ
បានចំម៉ែងឱ្យដឹងបុទេ	ទៅវត្ថិនិងគីឡូវេជ្ជៈដែរបុគិី ។
អ្នកក្រោពាកយ៉ាកលំបាកខ្សោំងណាស់	រស់នៅកម្មប្រាស់ខ្លះទាំងចំណើ
ឪ៖ទាំងដំប្រកបដោរទៅលើដី	ទៅនានាភាកិយ៉ែរកអ្និំពុំបាន ។
ចំណោកអ្នកមានពុំហើនពោលភាព	គោងគិតខ្សោចុចតែសម្រួលិប្បាល់ប្រាណ
ចំណើតតុខែវេតបញ្ចប់ពុំបាន	លើមាប់សញ្ញប្រាណលេបបានតែច្នាំ ។
ពេលខែវេតបញ្ចប់បក្ខនទៅ	ពេលខែវេតបញ្ចប់ពេញទៅរៀងចាំ
ដួននៅម្នាក់ងងចំបេងរងកម្ម	បើលើយុវវត្ថុចំអ្នកចាំទៅអស់ ។
សម្រួលិប្បាលពុំបានសប្បាយ	ប្រាកពុំហើនមាយស្តាយត្រពូរបស់
ធ្វើបុណ្យឱ្យទានពុំហើនខ្សោចអស់	គ្នាជុំស្រាប់ខ្លួនដើរ នើយខ្លួន ។

អ្នកមានអ្នកក្រស់កំដរគ្នា	អ្នកឈើត្រាំត្រាអ្នកជាម៉ែន
នៅពេលបែកឃ្លាតនូវធាតុទាំងបីន	វិញ្ញាបាលខ្ពស់អស់អាយុស ។
បើបានរានទៅត្រូវរើសរាយភាសា	សូមទានមេត្តាកំប្រការទោស
ភោគខ្លះត្រូវចិត្តមិចមួយអាយុស	កម្រមាស់បុសជាថោសទាំងអស់ ។
សម័យតម្លៃរឿងលើវិនទោណាស់	អងវិទ្យាសាស្ត្រដាស់តត្រប្រណ៍រោះ
ហំនួបងារជាក់ច្នាំទាំងអស់	បង្កោះអាក្រុងប្រយុទ្ធប្រហារ ។
ភោគក់ទំនើបទិនកើតពេលនេះ	ជំងឺសិស់គិតិបុទ្យ (Ebola)
តើវិទ្យាសាស្ត្រដោះស្រាយយ៉ាងណា	ស្ថាប់ថ្វិនអស្សារម្រោះចរាប់ ។
ឱតខំសិក្សាប្រចាំខែងខុស់	ចង់មានកិត្តិយសរស់ចង់បានល្អ
ដែកពួកប្រឡំប្រះចំលើច្បែ	យើង្ហាបស្ថាតល្អបញ្ហរនគ្រោះ
អំពើភាគរកកំហកជាក់សប្តាយ	កុសលទាំងឡាយផ្ទាយតត្រោះថ្នា
តើ ត នៅមុខទៅជាយ៉ាងណា	សូមពិចារណាអានកំណាយព្រៃខ្លួន ។
សូមឱ្យអ្នករានបានសុខសប្តាយ	សម្បូលីប្រាក់ចាយចំណាយមាននឹង
បញ្ហាចម្រោនកើនបុណ្យប្រព័ន្ធ	ជុំទូក្រូជុំកាយពីថ្វិនទោស់ទៅ ។

ធម៌ជំបូល ថ្វិន និង ខេត្ត ខេត្តក្រុងខេត្ត

ឆ្នាំ២០១៩ នាទី ៣០ ខែ មីនា (០១-០៦-២០១៩)

គុណ ឈុនិស្ស

បច្ចនឹងតាមលិខនមន្ត្រី

- ១-សូមថ្វាយបង្កេះសម្បទ្ធ
ជាព្យាន់នៃមនុស្ស និងទេពា
ចង្គលឱ្យដើរ ផ្លូវកណ្តាល
ទូកក័យចំពោះ ឱ្យខាយបាត់
- ២-សាសនាព្យាជអង់ នៅសព្វថ្វេ
ប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ ដែលបាត់បាន
តែមានសុខណារ សិក្សិសុប្រ
តាំងពីលោកនេះ តាមឪមុខ
- ៣-ខ្ញុំសូមបង្កេះ ត្រោះព្រះធ័រ
រួមជាថ្មីត្រូវត្រូវ គេរការព
ព្រះរូបព្រះជាតុ នៃព្រះពុទ្ធប
សូមគុណព្រះត្រូវ ជួយខេមរា
- ប្រសិរីបំផុត ក្នុងលោក
ត្រង់ត្រាស់ទេស្សា ប្រដៃសព្វ ។
មាតិត្រកាល អាចកម្មាត់
អាចកាត់សង្សារទូកបាន ។
- សព្វមាននិស្សុយ ពីចូរណា
ការតាមលំអាន បានកិត្តិសុខ ។
បព្វប់ត្រីមសុខ យុទ្ធភាពទូក
កិត្តិសុខនិងមាន ត្រោះដីសុប្រ ។
- ព្រះសង្ស័រវា ទាំងគ្រប់សព្វ
ជាមួបត្រជាក់ នៃលោក ។
វិសុទ្ធតាមអង់ ព្រះសាស្ត្រា
ឱ្យបានសុខា ត្រូវដោះ
- (បទនិពន្ធរបស់ សម្រាប់សង្គម ដោយតាមលោក ឬណា)

ចាន់តុស្សប៊ាអំណែងត្រាងសាធារណៈ

ជាតិយើងអ្នកការនៃសាសនា	ត្រូវដឹងថ្លាស់ថាគ្រោះពុទ្ធឌីនស្រី
ត្រង់មាននៅលើរដ្ឋី	គឺគ្រោះរស្សីទាំងប្រាំមួយពណ៌៖ ។
ផ្សាយចេញពីគ្រោះកាយទ្រង់	រួនរៀងបុទ្ទិរដ្ឋប្រសិរបវវា
ផ្សេវលន្ទាត់កាយធើតាមយល់	ទាំងប្រាំមួយពណ៌៖ ស្រស់ល្អសោភា ។
កំណើតនៅគ្រោះរស្សី	កែតែដោយបារមិនគ្រោះកគរា
ធើទាន់តមាននូវពីរ	កាលដែលនៅជាគ្រោះពេដិសត្វ ។
រស្សីពណ៌៖ ខ្សោយនៅលាង	កាលផ្សេវនៅគ្រោះទ្រង់ដោយចិត្តភាត់
ធើទាន់ដល់តន្លេប្រាបុណ្ណ៍ពិត	កាលនៅជាក្រុងត្រនាមស្រីកិវាស្សី ។
រស្សីពណ៌៖ ឈើរីងភីថ្វា	កាលដែលទ្រង់អារសាថ់ដែលធើមាស
បិទពុទ្ធបរភីឱ្យភាស	គ្រោះត្រូវជាងមាសទ្រង់វិបណ្តិត ។
រស្សីក្រហមនោះលាង	កាលដែលមាតាតស់ខំស្សាប់ពិត
បទុមសិរីបនិវត្ត	កាត់បេះដូងបិទធើថ្វា ។
រស្សីពណ៌៖ សិសុទ្ធសាង	កាលដែលគ្រោះបានវិស្សានរក្សាប្រា
ឯកទានដែសោភា	ដល់ប្រាបុណ្ណ៍ប្រាញាយកពេដិញ្ចាង ។

រសិទ្ធផលីផ្ទុចដែនបង្រួម	កាលមាតាប្រចាំយក្ខ៉ែប័យកបន
វិធានរវាងសាច់ខ្ពស់ប្រព័ន្ធ	ឱ្យយក្ខ៉ែសាមានរសិទ្ធផើត ។
រសិទ្ធផលីផ្ទុកពណ្ឌរាយ	កាលជាជនរាយលេខាឃោមបណ្តិត
ឱ្យទានសាច់លាយជិវិត	ដល់តន្លេប្រព័ន្ធឌីតិតថាមតំណែងរបាយ ។
រសិទ្ធផលីលើឯកប្រាម	សហង្សាបន្ទាមភីផ្ទុកអន្តារ្យ
ត្រូវជាប្រាំមួយប្រការ	ទាំងមានក្នុងរច្ឆាមចំណុកអីយ ។
(បទទិន្នន័យបស់ សម្រេចប្រាជែសង្គម នៅពួកគោល ចិត្ត ធមាន)	

៧.ស.២៤៩៥

គ.ស.១៤៩៩

• = = = = = •

ចាន់តួន្ទិតជីវិតខាងក្រោមទូទៅ

(បទបង្ហាញភី)

សូមមិលទង់ដំបូង	ផព្វាណរដ្ឋី	ដែលមានរសិទ្ធផីសំណួល
ខ្សែរលើឯកប្រាម	ប្រមូលចំណែក	ហង្សាបន្ទាមនឹងពលីដ្ឋានផ្ទុក ។
ប្រទេសក្នុងដំបូង	បានស្អែកស្អាតម	ដំនុំត្រាមប្រើនអនេក
ប្រមូលករសិទ្ធិ	ប្រាជុំពុទ្ធប្រចាំការ	ប្រសិរីនកនៅក្រោកនឹង ។

ធ្វើជាសញ្ញា	ទង់ដឹងសាសនា	វេលសម្បទ្ធដំចម្លោះ
ចូរយើងរាល់ត្រា	យកចិត្តចាំឆន	នីកដល់ព្រះអង្គជាអម្ចាស់ ។
ទោះជាតិធ្វើនៅត្រា	ក៍ត្រូវដឹងថា	សុទ្ធសិន្យតែជាពុទ្ធសាសន៍
ត្រូវមានសាមគ្គិ	ទាំងគ្រួងទាំងថាល់	បីងបំប្រែងឱ្យរាល់ត្រប់ទ្រា ។
សូមសាសនា(ព្រះ)ពុទ្ធដី	មិនមែនខ្លស់ជុំតុ	រុងរៀនវិសុទ្ធដៃចេច្ចា
ហើយមានជើងជោគ	ផ្សាយពេញលោកា	ជោយជនជំនាញរាប់ព្រឹនលាន ។
មានចិត្តស្អោហា	គោរពបុជា	ចំពោះព្រះដីជីកល្អរាល់
ទាំងមនុស្សទេវតា	ស្អោហាត្រប់ប្រាណា	ប្រាទ្រាច់បានសេចក្តីសុខ ។
យើងខេមរជាតិ	កាត់ត្រាទិញ្ញាត	ការនៃដីនឹងបានជុំតុក្ខ
រប្រមសាមគ្គិ	ពិនេះទៅមុខ	យើងនឹងបានសុខក្សោមក្សានត្រាណា ។
ព្រមព្រំងប្រព្រឹត្ត	ការនៃដីសុចិរិត	នៅៗទៅការនៃបាននិញ្ញាត
ជាតិជុំតុក្ខ	បានសុខក្សោមក្សាន	ជាតិយើងនឹងបានសោរសុខា ។
(បទទិន្នន័យបស់ សម្រាប់បានសិក្សា នៅទួលានៅ ខេត្ត នានា)		

ព.ស.២៤៩៨

គ.ស.១៩៩៧

២~ សុវារណិតបន្ទិតប្រជាធិបតេយ្យ

- អ្នកបិរិយាណាគារមជាត្របាស បើខ្លួនឡើងទ្វាង់នៅពីល
បូសជាបញ្ជីតភេទបរិ សិក្សមតាមដីទីប្រជាធិបតេយ្យ ។
-ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនធ្វើកិច្ចការតែតសិរី
បណ្តឹតនៅក្រោងខ្លះខ្លី ពុំមានសល់អីដែលលើឡើយ ។
(សៀវភៅ ជំនួយសពិភាកម្ចី ៦ , ទំព័រ ៣១)

៣~ គិតថែទេរោះ

- ចូលប្រើប្រាស់បាយតិចក៏តង់អស់ ត្រូវព្រោះរបស់វាមិនឡើង
ទំរាប់រកបាយដូចត្រូវ ពើគិតថាបានឡើងបូយាយណា ។
(សៀវភៅ ជំនួយសពិភាកម្ចី ៦ , ទំព័រ ៧៦១)

៤. ឧទ្ធសាស្ត្រនៅខេរវ

-សុរិយានំពងរះរោទ្ទាលិច	ចុះទាបតិចទាមលំដាប់
ដូច្បីបសត្វូលោកនំពងកើតស្តាប់	ទោះយុរប្បន្តាប់តតគង់នៅ ។
-គ្រប់នៅលើលោកតរងចាំ	ឃប់ថ្មីខែផ្លូវកណ្តាលនៅទៅ
នំពងទំពាសិរុបរាងរោ	វិយក្រុងផ្លោះទោះមាស់ជាតា ។
-ធុមជាតិលើលោកតតឡ្វ់ងារតាំ	ធមបហិយនំពងប្រាក់គ្រប់រូបា
ដូចក្បានប្រសិរិយក្នុងជលសា	អណ្តុតយាប្រាប់ខ្លួនកំពង់ ។
-ជាតិមនុស្សកើតមកបានដោយក្រ	កើតដោយបុណ្យលូចិត្តផ្ទែរដង់
ដូច្បៈគ្មរនំពេខិតផុង	តមលំចិត្តត្រង់ផ្លោះកុសល ។

(សេវវរោក ជំនួយសពិភាគទី ៦ , ទំព័រ ១៦១)

៥~ នីតិវិធីបច្ចេកទេសនៃការអនុវត្ត

- តាំណាក់សន្យើមដែលដក់លើស្វោរ
រួមងារពេនស្តូតយានភាប់រហូស
- ជាជិវិតមនុស្សទោះលូអារក្រក់
ព្រោះសេចក្តីផ្លាយប់នោគ្រប់ដើម
- ព្រឹតិសញ្ញាដែលកើតមិនស្ថាប់មិនមាន
ដូចខ្លះគ្ររសាងតែបុណ្យកុសល
- តិចចេន្ទិជាប់នោលើស្វោរដីក្រាស់
នោពេលថ្មីវេរកកំដៈចាប់ដើម ។
- កើងចតាំណាក់នៃទីកសន្យើម
ស្ថាប់ចុងកើតដើមកណ្តាលខ្សាយខ្ពល់ ។
- រួមងារចេកស្ថានមេដាលប្រាកដសំណាល់
សន្ផំមត្តិជាលតម្លែប់ម៉ោត្តា ។
- ដោយឧបាយក គុម្ភ គុម្ភនិ

(សេវវេកោ ជំនួយសតិភាគទី ៦ , ទំនើ ២៥៧)

៩~ ស្វែងរកនិងបង្កើតរបាយការណ៍

សំឡេងត្រួតពិនិត្យការងារ	សំឡេងទេសទាក់ដៃរវាងបុណ្យ
ទីតាំងទៅក្រោមបណ្តាញទៅមូន	ជីវិតធម៌ត្រូវបានចំណាំ ។
ផ្លាស់រាយក្នុងផ្ទះរដ្ឋវាគាល	ជីវិតចូលផ្លាស់ខាល់ដើមរដ្ឋវាគ្រាំង
ទាន់មេយោនោរការងារទាំងពីរខ្លួន	យើងរួមក្នុងរៀបចំបុណ្យខ្លួន ។
ផ្លាស់រាយក្នុងកសាងការផ្លាស់រាយ	ផ្លាស់រាយក្នុងការងារ
ក្នុងខែដីលុយនៃថ្ងៃពេញបានឯមិ	បុណ្យខ្លួនផ្លាស់រាយបានចូលរួមក្នុងថ្ងៃពេញបានឯមិ ។
ពុទ្ធការិយេកត្រោះបិទា	អនុត្រោះនោះត្រោះទិបត្តិរ
មានត្រោះសារកំនើមនូវបន្ទុ	តាមដឹកជញ្ជូនបិសទៅសាងច្បាយ ។
ប្រវត្តិការលើដែលសុំមេដពាបស	សុំសាងច្បាយដូចជាអ្នកប្រឡាយ
ទាំងនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដល់អាយុ	ក្រាបកាយធ្វើត្រូវបានច្បាយត្រោះមានបុគ្គលិក ។
ត្រោះទិបត្តិរបរមសាន្តា	ត្រោះព្យាករចាត់សុំមេដពាបណិត
និងបានត្រាស់ដឹងជាប្រព័ន្ធពុទ្ធពិត	បិសទៅដឹងជាការងារមនុស្សទេតា ។
ផ្លាស់រាយក្នុងការងារ	ដែលស្មោះជាណិច្ឆ័ន់និងត្រោះភាសា
ការលើដែលជាតិជាការងារសុខិត្តា	នានាបានច្បាយជាសុំមេដពាបស ។
ជោះឆ្នាំច្បាយជាសុំមេដពាបស	ឧបនិស្សឺយជាប្រសិទ្ធភាពស្មោះ

ព្រះនានិញ្ញានជាតិក្រោយបង្គស់	ជាតិលេខាយសោចរាតិត្តា ។
ព្រះពេធិសត្វសុមេដតាបស	ជាតិក្រោយបង្គស់ជាប្រះភតវា
សមណាគាត់មបរមសាស្តា	រូបបង្រិមាប្រះអង្គស្អាតឈាល់ ។
នានសុជាតាប្រណុម្រីនកាយ	កំពុងកាន់ថ្មាយមធ្យាបាយ
បុណ្ណាភាសិវង់វរកស់	តាមបច្ចីម្នាស់ដោយចិត្តភកី ។
ដងឡងថ្មាមេអមបងិមា	និមិត្តសញ្ញាណនឹវសិរី
តាំណាងសតិបញ្ញាស្អាតី	ចេហ្ខិនបារមិដល់ញ្ញាតិសន្តាន ។
បុណ្យខ្លាកំណើតបង្កើតបុណ្យី	នៅលើទីកិច្ចិបុរិជនិយដ្ឋាន
សូមបុណ្យដែលយើងធ្វើទាំងបុន្ណោះ	ស្អាល់តែសុខសាន្តកុំបិមានហុង ។
ទានហានបំផុតដុតចិត្តកំណាយ	បុណ្យជាសម្បាព្យិជ្យយចាថ្មម្លេង
ជួយបង្កើបខ្លោះជួយដោះចំណោះ	សិលជ្ជិយចម្លងផ្លូវការដែនីត ។
ស្អាប់ប្រះធីពិតមានចិត្តដ្រោះថ្នា	កើតជាតិលាងកុំខ្សោយកិត
សូមសប្បុរសស្អ័គ្រប់ប្រោះជាមិត្ត	កើតជាបណ្ឌិតរបុតនិញ្ញាន ។

ស្នូចនុះខ្លាង !

ដោយឧបាយក សុយ សុខន

(សូវវេរក ព្រះពេធិសត្វភាគ ៤ , ទំព័រ ១៧៣)

៧~ ឯធម្មបាតិដី

ចិត្តជាកុសលផ្លល់ពិសុធន	ចិត្តបាបនាំខ្សែកទិតបញ្ញា
ដិល្បាប់ឆ្លាប់ផ្លល់រោគដោល	ដិល្បាបន្ទាងដោលពេញពាល់
ពេលហាប់សូប់ខ្សែកខាងឡើង	ខ្សែកខាងឡើងបើងត្រូវវិនាស
រាយខះខះទិកឈើពេញផ្លូវ	ពេលត្រូវឈើរន្ទៃបាត់មកដង
សម្រេចថ្វីក្នុងជំសត្វ	ត្រូវរាយបាយបាត់បន្ទិចម្លាច
ក្នុងមកម្មតំអត់របង	ចារជាថំណងប្រវត្តិសាស្ត្រ
ធ្វើជាតិយ្យាតទិន្នន័យ	ជិតកិច្ចាមនុស្សខាងណាស់
សមិយចម្រើនវិទ្យាសាស្ត្រ	ធ្វើជាតិបុរាណាស់សែនស្រែលការ
ទោះបិទិកបិងតតានិងដីរ	កំតង់គោប្រើនឹងខេស់
ទោះថ្វីជាំក្រាស់ណែនខុស់	តង់គោកប់តាស់អស់វាលដោង
បិងបុទ្ធនាបាតទទំនប់	តង់គោចាកំណុបសង្គម់លួង
ទោះភ្លើងដីវិក្រួលឱង	តង់គោកិនរំនករាបដល់ដី
ទោះខ្សែកសាបារដូចសត្វខ្លា	តង់ស្រួលទោះជ្រាវច្បាវខាងអី
កិត្តិក្រោចដែងមិនកែប្រែ	តង់សិក្សាប្រោះស្រើស្រីថែចង់
អាថារ្យកាន់លូយកសាយវត្ថុ	តង់លោកនាំភ្លាតក្បែតក្បែតប្រាសង្គរ
យសសក្តិប្រាកមាសល្អជូរដង់	កំតង់បាត់បង់ប្រាងគិតិត្តិ

ប្រពន្ធកុនខ្ពស់ស្រែឡាតាំង	ក៏តង់ព្រាតត្រាសព្រោះស្រីថ្មី
គោរពស្រឡាតាំងលាស់ស្អាថី	តង់បេកបាកកំបើព្រោះចង់ឈ្មោះ ។
តារាប្រាយប្រាត់ប្រើប្រាស់ក្រោម	តង់បាត់រូបីពេលថ្វោរ៖
ដែនជីថ្មត្រួតពេញពាល់	តង់ផែវិនាសដោយអតិ ។
រួចជាតិឲ្យតាមលាស់ព្រោះមានទឹក	រែវាយដូសីកលើចរណី
ពុកជុយរលូយដូយជាតិ	ចម្រើនធរណីឱ្យខ្សោះ ។
ចុះមនុស្សកើតមកលើផែនដី	រស់បានព្រោះអីទោះស្រីប្រុស
ជួយដល់អីដៃរិតាមមិលចុះ	កិច្ចការត្រូវខុសគិតឱ្យម្រាស់ ។
មាតាបិតាមានគុណថ្មី	ផ្ទុមកុនដាល់ដែស្រឡាតាំង
រហូតក្នុងដំខ្លួនកំចាស់	តង់មានកុនខ្ពស់ភ្លើម៉ែមី ។
លោកចាស់ជីវាប្រាំប្រាត់	ក្នុងមានគំនិតគិតឱ្យប្រាំ
បានធ្វើអ្នីខ្លះជួនម៉ែមី	ទាន់លោករស់នៅថ្ងៃម៉ែមីទៀត ។
ជួនសំឱ្យរារាំង ភ្លៀងអាចខាន់	ពេលខ្ពស់សុំបានទោះដម្ភជាតិ
តែបើខសនូវចំពោះព្យាតិ	ស្បែម្រឿងមួជាតិកំអ្នអាប់ ។
ព្រោះកើតជាមនុស្សប្រើប្រាស់	អស់បុណ្យរក្សាត្រូវតែស្អាប់
ត្រួចគុណវិករវនដមិនស្ថាប់	អង្គូយលើថ្ងាប់អាប់បញ្ញា ។
អ្នកក្រិកក្រពិតគិតម៉ែម	ថាដែលការការិតអ្នជាមាបារ
អ្នកមានប្រុយិត្តិវិរិទ្ធិតិតម៉ែម	ធ្វើមួបយ៉ាងលាកិច្ចបាយបាន ។

ទោះព្រមទានពិតតតអីខ្លះ	ចំណើនរាយសទាំងបុំន្ទាន
ឡើងឈាមលើសខ្សោយុបមិនបាន	លើថាប់សព្វប្រាកាសង្រួមអី ។
ចុះយើងតម្រៃយ៉ាងណាគៅដែរ	ពើជាអ្នកបំផ្តូរឈើដី
ជាអ្នកដំនឹងបុរាណត្រី	បានសងគ្មានអីមិនមែន ។
បើមានអំណាចសូមមេត្តា	ជួយជាតិសាសនាក្សារក្សារក្សី
ខុសត្រូវមេដីកុំពីដែរ	មួនយើងមួនគេប្រើប្រាស់មាត់ ។
ស្ថានចាជម្លជាតិគ្មានអំណាច	កើតង់គ្រាប់កម្មកំណត់
បើធ្វើបំពានហើរបិទមាត់	ដម្លជាតិទូទាត់ទៅតាមកម្ម ។
បុណ្យបាបបែងថែកបែកជាតិរ	គ្មានមេធានីសិរីអេបចាំ
គុណទោសដិតជាមតាមខន្ទប្រាំ	គុណាការកម្មថ្នាប់ដម្លជាតិ ។
ឱិម្លជាតិអើយអ្នកលួរណាល់	ត្រូវវិញ្ញាសាស្អាមកពិយាត
ពេទោះយ៉ាងណាក៏ដម្លជាតិ	មិនយ្មាតពិយុត្តិធីទីឡើយ ។
ទោះវិទ្យាសាស្អាបែងយ៉ាងណា	គង់មានបញ្ហាសតវការ៖ត្រីយ
មិនជុំតិបោតុបច្ចុប្បន្នទីឡើយ	ដម្លជាតិនេះហើយគឺ ឥឡូវ ។
សូមឱ្យមិត្តព្រាតិជាតិខេមរា	ទាំងក្រុមត្រូវសារអស់លោកអ្នក
យាក្រាតាមស្ថាមអិយមត្ត	សុខស្តីបំប្រជាក់រហូតទៅ ។

ដោយឧបាយក គុណ សុខ

(សៀវភៅ ជំនួយសពិភាកម្ធ ១៥ , ទំព័រ ១៦៥)

៥ ~ រាជមួលខ្លឹមិចអនុវត្ត

សុភាពបុរសកំណោះសង្គា	ជាឌីប្រាថ្ញាទេនស្រីទាំងឡាយ
ក្រមំគ្រប់លក្ខណ៍ឈូរក្រលួយកាយ	បុរសទាំងឡាយពេងពេប្រាថ្ញា ។
ចំពោះអ្នកដែលសង្រែមតាមនីយ៍	ជាន់ល្អីអិធីជាបញ្ចើតិចនា
គឺជាអ្នកពុំងសេចក្តីប្រែងថ្វា	ដល់ជនគ្រប់ត្តាទាំងអស់ទូទៅ ។
បណ្តុះតតិតបៀវតបៀវនអ្នកណា	ត្នោះនឹងម្រោចម្ងាស់យក្រាប់តម្រវា
ពេងមានមេត្តាដល់ជនទូទៅ	គោរពម៉ែមឱ្យឱ្យមច្ចុមច្ចុមចំចេះ ។
ផ្តើនខ្សោចសាកសបុរសស្តី	ហាក់ដូចប្រើដីទាំងយំត្តាត់ត្រា
ថាកាលមុនខ្ញុំ ក៏ដូចអ្នកដែរ	អ្នកក៏តង់ពេ ដូចខ្ញុំដែរឡើ ។
ដំបូលត្រាន ទ សប្រាប់ត្រងទិក	ក្រែងថ្វាកំសន្តិកពាយមិកទាំន់រ
ដំបូលមាន ទ ទិករប្រើនជាន់ពេ	កម្លាំងខ្មៅនទ្រួចឲ្យលពាយតតខល់ ។
យ៉ាងណាចិត្តតតបានប្រមូលផ្តុំ	ឱ្យមកប្រជុំលើបុណ្យកុសល
ចិត្តនោះបែងចែកកំបកត្រួតកិច្ចកាល	តាមអកុសល ងងុលពិតស្រាង ។
បើចិត្តផ្តុំត្រាសទ្វាតោំមាំ	សពិន្ទោះចំកុសលពេម្រោះ
កម្លាំងបុណ្យខ្មៅតាំងជាតិណាង	បញ្ញាក្នុងសាងសង់ឱ្យសិរី ។
មាសប្រាក់ថាយបានពេលមានជីវិត	បុណ្យកុសលពិតស្សាប់រស់មិនថ្មី
បុណ្យពេងទ្រព្រៃងឱ្យជុំតុកកំយ	ផ្លងគ្រោះកពាន់ត្រួតឱ្យដឹងអ្នករាយ ។
	ដោយឧបាយក គុណ គុណ

(សៀវភៅ ព្រះពុទ្ធកាសិត អធិប្រាយខ្លួន, ទំព័រ ១០៣)

៤. ស្តូវតែតិត្យទេរ៉ាវេ

គេងគិតកែយដៃវីងវីទិក	ព្រោះគឺបានត្រូវរលាយអស់
មេយិរស្បទំគេងយំស្រែលការ៖	ឬតែបង់សម្រស់ព្រោះព្រាតត្រូវស្ម័ហ៍ ។
សិទ្ធិស្អាលស្ម័ហ៍ស្ថិតិសាសនសមិ	ពាក្យពេចនឹងខ្លួនព្រមទាំងខ្លួន
និកស្អានចាស់ស្អោះស្ថិតិកែវប្រ	មិនស្អានចិត្តស្ម័ហ៍ប្រុលដែលសមាមទ្វួយ ។
រៀងគេក្សតិច្ចិនត្រូវគិតខិត្ត	រៀងគេមានចិត្តមិនត្រូវបាកក្របាល
កំលោះពេញយុំក្រមុរកបាន	ស្ថិតិស្អោះកំស្អានឱ្យរាយខានចិត្ត ។
បើស្ម័ហ៍ចិត្តរោគឱ្យគេទោចុះ	ថ្វីព្រាយនាំខុសបើគេមិនគិត
បានស្អាលប៉ុណ្ណោះបានដឹងគំនិត	រក្សាទិនិតគិតដល់សុខភាព ។
ត្រូវធិនិកនាន្តាប់ត្រូវការបំរលស់	បើការប់ដើមខ្លួនត្រូវបាកកំដើមទាម
បើការប់ដើមតុចត្រូវខូចខាតលការ	ត្រូវការប់ស្ថិតិស្អាប មួនមួយទៅ ។
បើនៅក្នុងផ្ទះថ្វីរោចល្រាច	ត្រូវបិទបង្គច្ចរចប់រួមកំព្យួយ
បើកិនិមិនឈ្មោះដោយស្មោរលូយ	បិទទាននោះមួយដូចយដោះបញ្ហា ។
ដោះការចិត្តដោយត្រូវការចនាបិត្ត	ផ្លាក់ដោយការបិតមុតគិតបញ្ហា
ផ្លាក់មួយបន្ទិចតែដោយឧស្សារៈ	ដោយកិច្ចជាសម្បាទិដ្ឋិ ។

ដោយឧបាយក គុណ សុខន

(ស្មោរកោ ព្រោះពុទ្ធភាសិត អធិប្បាយខ្លួយ ទំព័រ ១០៥)

១០~ សរស់រប្បភកវិលេខ

ពេលម្អបំត្រជាក់លេខបង់ទិន្ន
បិតិសុបំស្សាត់រសាត់បាត់អស់
បើសែចក្តីសុខការអំពេកឱ្យឡើង
បើសែចក្តីសុខកើនឡើងជាណិច្ច
ព្រោះលម្អារៈគិជាប្រសិទ្ធភាព
កង្វល់នឹងក្រញ្ញជាប់ដល់យប់រោង
ព្រះអង្គុលិមាលគិជាមហា
សម្ងាប់ទាំងយប់សម្ងាប់ទាំងថ្វេ
ព្រះនានបង្ហាញវិកលស្សារតិ
នៅតែព្រះធ័រអាចដូយចម្លង
ចុះយើងហេតុអូបានជានៅសល់
គួរឱ្យសម្រេចនឹងក្រសិរីរោង
យើព្យូរកិលេសបេះតែសរសើរ
ធាតុដូចស្អាតរក្សានៅតែខ្សោយ

កម្រោសុរិយាជ្មាយតត្រសិរី
ទោមនស្សុកិតមកភ្លាមមួយរំពេច ។
រវល់ត្រូវស្ទើនៅការអំពេកិច
សម្រាប់រោងជាប់នៅទៅ ។
នាមឱ្យរវល់អំពលជាប់នៅ
មុនគេងលក់ឡើក់នៅអាលីយេ ។
យាតកប្រហារសាបារពេកត្រូវក្រុង
កាត់រាប់ម្រាមដៃដោតជាកម្រោង ។
ព្រោះស្សាប់ក្នុងបិះម៉ីនិងបង់
ទាំងពីរឱ្យផ្តល់ជូនភាពិបាន ។
ធ័រឱ្យផ្តល់ជូនដល់ទិន្នសន្តាន
តើពេលណាបានព្រះធ័រឱ្យផ្តល់ ។
ដូចជាប្រាកន់បើទាំងមិនមានជល់
តាមដែលគេស្សាតប់ស្សានតែត្រាន់បើ ។

ដោយឧបាយក គុណ សុខន

(សៀវភៅ ព្រោះពួកភាសិត អធិប្បញ្ញិទិ, ទំព័ ១០៥)

១១~ សុខិលម្នយបាតិ

លូប្រជែងអស្វារ្យក្នុងមហាសេដ្ឋិ
មកឱ្យក្នុងពេលសុបិនយប់ស្ថាត់
សត្តាំអាសិរិពិសទោះខ្លួនតួចភី
ដំរើកដើងទោះតួចបុន្ញាន
ចំណោកដំគ្រូសទោះតួចមេចម្មាត
វិវឌ្ឍលាយកទោះតួចតួចភី
យ៉ាងណាមាបកម្ពុកយ៉ាងនោះដែរ
បាបឱ្យផែលហើយអ្នកដើយកំស្ទាន
កើតមកក្នុងលោករងទុក្ខតែតែល្អ
សុបិនមួយជាតិយ្យាតន្ទាយសាសនា
នានធ្វើបុណ្យទានមិនមានកុសល
កិលេសវិនិត្យិតយកអស់ដែ
រស់ក្នុងសង្គមនិយមមុខមាត់
អណ្ឌុកីស្សារបន្ទាក់ពារ

បានរូមមេត្តិប្រតិបត្តិសម្រាតិ
រិកឡើងបាត់បានត្រឹមរាយ ។
កំអាថប្រលីយជិវិតមនុស្សបាន
អាថរាលេដែនប្រាក់ត្រូវបាន ។
ធ្លាក់ទិកពេលណាក់ចិចដល់ដី
កំសុយត្រានអីប្រែបប្រួចបាន ។
ទោះតិចតានដែរងទុក្ខតែតាន
ចាប់មេរស់បានសុខសាន្តនោះណាត ។
ពុំមនដែនពេបានតាមប្រចាំ
មិនភ្តាក់ការយាល់លក់ទៅដី ។
រហូតមិនស្អាល់រសព្រះដីថ្មី
ពុំមាននិស្សីយនឹងព្រះជម្មាត ។
ក្នុងចិត្តប្រាកដអត់មានសញ្ញា
លាបមុខមាត់ត្រាបន្ទំដម្ពុជាតិ ។

ដោយឧបាយក គុយ សុខិល

(ស្រីរៀនកា ព្រះពួករាជិត អធិប្បាយខ្លួន, ទំព័រ ១០៨)

១៧ ~ ច្បាប់ខែត្រូវ

សម្បិសំដៅចេញពិសនាន	រាជាថ្មីរមានកំស្ទានមិនដឹង
ក្នុងចិត្តយោងណាសមិយោងហួុង	សម្បកំសម្បិសបីនប្រាប់អ្នកណា ។
ទោះគេចាប់យើងអារក្រកំដោយ	កំឱ្យតែយើងដូចពាក្យគេចា
បើយើងអារក្រកំប្បសពីខុបមា	គេចាប់យើងលួកកំពុំល្អឡើយ ។
បើបុគ្គលណាមុជចុះក្នុងកក់	គីកាមគ្រោកដោយខ្លួនងហើយ
តើធ្វើមេចអាចទ្រឹងគោរកកត្រួយ	កំបាត់ចាប់ឡើយដូយអ្នកដៃទេ ។
ទម្រកជីកជាំសសរជាំមា	បង្ហាប់បុកជាំទៅក្នុងដែនដី
សប្រាប់ចងក្រោកដ្ឋានសត្វជីវិ	ដែលចាប់ពីវ៉ត្រដើម្បីប្រើបាន ។
យោងណាព្យោះអរិយសារក់	ធនចងក្រោកជាកំទាក់ទាក់ចិត្តសន្តាន
វេងប់ភ្នាប់និងសតិប្បជ្ជាន	ឱ្យបានជាកំង្វានសុវត្ថិភាព ។
ទោះគីព្រោះអរិយបុគ្គល	លោកជុំតាកម្មលំតម្លែលក្នុងឈាន
លោកមិនប្រមាណលោកមិនបំពាន	ក្នុងចិត្តលោកមានមេត្តាដានិច្ច ។
ចុះយើងតម្លៃវនេះយោងណាដែរ	ប្រាន់តែខីម៉ែត្តុរបើក្រោច
គុណមិនទ្រឡប់គង់តែលង់លិច	ដីងគុណជានិច្ចឡើងតែកញ្ចប់ឱម ។

ដោយឧបាសក គុយ សុខន

(សៀវភៅ ព្រះពុទ្ធកាសិត អធិប្បាយខ្លួន, ទំព័ ១០៣)

១៣~ ចានុលិខិយស្សន

សមីរម្រប់	សមិទ្ធិកយុំ	អប់រំទូទៅ
សមិកំហុច	ដួងសំដើល្បីវា	សំដើលុយត្រូវ
	នាំស្អែកបរមាស់ ។	
លំបាកម៉ែនទេ	ចង់បិទមាត់គេ	សមិទ្ធិកឡោះឡោះ
តែត្រឡប់កន្លែង	ចំហានជាមស់	ត្តានអីទៅបែលោះ
	មុតអស់សន្តាន ។	
រឿងក្នុងផ្ទះលោះ	អ្នកក្រោដីជាមស់	ឡុកចិត្តមេដឹងបាន
ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន	អ្នកនៅដីត្របាលៗ	រឿងបញ្ហាប្រមាលៗ
	កំរាលឱ្យឲ្យដឹង ។	
ការរួមស់នៅ	តែងមានខុសត្រូវ	ត្រូកនៅសម្រិះ
ប្រើប្រាប់កំហុស	ចំចងកំហើង	ម្នាក់ខុសម្នាក់ខឹង
		ត្រាន់បើអ្នកណាម ។
កើតមកដោយបុណ្យ	រស់នានដោយគុណា	មុនស្វែន្យម៉ោង
ត្រូវធ្វើបុណ្យទាន	មានចិត្តដែលឆ្លាតា	ខុសទាន់មេដឹងម្នាតា
		មេត្តាត្រាងដែង ។

សុច្ចែតអ្នកចេះ	ត្រូវចតិតកិលេស	ប្រោះចេញផ្តើមទាំង៧
សាបារខ្មៅនិរាស	តតខ្ពសអ្នកធ័រ	មួយយប់កន្លង
	បងខុសហើយអ្នន	។
ទទួលកំហស	ដីងថាទួនខុស	ធិមុខស្រោះពាណ
មិនយុរប៉ុន្មាន	មិនបានជួបអ្នន	ត្រូចប្រពន្ធក្នុង
	អ្ននយំដែល	។
ដើរដឹលពុំក្រាក	កិលេសវាទាក	ខាកហើយអំដូល
ឱងខុសខូចខាត	ប្រមានដែល	បានត្រីមប្រែហល
	ក្រវិលភ័ណ្ឌភិ៍	។
សូបកាថ្មានក្រោ	មេឡបេដែនទេ	ស្អាបដែងជាន់ដើង
កាថ្មានប៊ែនិត	មិត្តរោកវត្ថិ៍	ឡើងហើយរាលី៍
	ត្រូវរហាកហើយ	។

ដោយឧបាយក គុយ នុចន

(សៀវភៅ ព្រះពុទ្ធភាសិត អធិប្បាយខ្លួន, ទំព័រ ១០៥)

១៤. ប្រជាពល៌មេប្រសិទ្ធភាព

សត្វលោកកៅពមកចង់បានសុខ	តែបែរដុបទុកមុខប្រយប់
ទុកទាំងដំឡើទុកទាំងក្តី	ទុករហូតសូន្យសត្វសង្ការ ។
ថ្វាំពុលថ្វាំពិសមនុស្សខ្មោចណាស់	តែបើដឹងថ្វាស់អស់បញ្ញា
បើមិនលាបលិច្ចជាអាបារ	ពិសពុលយ៉ាងណាក់មិនថ្មី ។
សុវាមេរយៈគ្រឹះស្រីនឹង	តែត្រូវយល់ដឹងមិនបាទ់កែយ
បើមិនធិកទេស្រីនឹងអី	សុវាមេរយៈតែមានត្រាត្រា ។
បន្ទាត្តុំព្រៃតានអំណាថ	ត្រាន្តិចតែមនុស្សដើរឡាតារ
ដើរជាន់ត្រាតាក់មុតតែបរជា	ចាត្តាយារយោវទៅមុតគេ ។
ក្រើងដោះគ្រប់ត្រាតិជាគ្រោះ	តែបើមិនទៅលួយកប់ខេត្ត
នៅឆ្លាយពីក្រើងទាំងយើងគេ	មិនលាកកទេកំបារម្ភ ។
យ៉ាងណាកទុកកំមិនអាចធ្វើ	អំពើតាមឱ្យយើងក្រោមត្រាំ
បើយើងមិនបានប្រកាន់ម៉ា	ប្រគល់អារម្មណ៍ឱ្យចិត្តទៅ ។
ការប្រកាន់ម៉ាន់នងណា	បើមុនមរណាមានជាប់នៅ
បងិសនិកុងស្ថានជោរ	រកដូរសុខសាន្តពុំបានឡើយ ។
	ដោយឧបាយក គុណ សុខន

(សៀវភៅ ព្រះពុទ្ធការិត អធិប្បាយខ្លួន, ទំព័ ១១០)

១៥~ សំណានក្រុងរយៈចាល់តុលាសម្រាប់

លំហាត់ហាមហាង់ដេង	ហក់ហើរវ៉ាមងនៃនៅតតទាល់
អាកាសបែកដីរឿងនៃពេងមានខ្សោះ	នៅក្នុងសកលលោកទូទៅ ។
ក្រាមមេយមានដីជាប្រជាន់	នៅលើដីមានមនុស្សរស់នៅ
មនុស្សមានបែងដឹងរបាយការ	ក្នុងបែងដឹងដ្រោមានដឹងចិត្ត ។
ក្នុងចិត្តមានធីលួយគ្រាប់	ក្នុងធីចិត្តសុប់អស់ទូកពិត
បើអស់ទូកហើយមិនបាទគិត	ថាសុខមានពិតបុប្ផ័ន្ធលាតា ។
យើត្សាបន្ទារេចនីតែមាត់ប្រាជា៖	ដើរបិទកំភ្លុកព្រោះខ្ងបន្ទា
តើអាចដើរដល់ដួចប្រាទាំ	មិនមុតបន្ទាក់ដែរបុរី ។
ដួច្នេះត្រូវបើកកំភ្លុកសម្រិះ	ពិនិត្យឱ្យដឹងដើរជាន់ដី
ត្រង់ណាប្រឡង់តែមានអី	អាចផ្តល់ជូនតែប្រាសាទាន់ ។
យ៉ាងណាបើខ្ងបន្ទាប់កិទ្ធក	តែមិនស្អាល់មុខទូកបុន្ទាន់
មិនកំណត់ដឹងក្នុងសន្តាន	ទូកវិតតែបានចម្រិនឡើង ។
ដើមីត្វាល់មុខទូកឱ្យឆ្លាស់	ត្រូវតែរបៀបលើកតាមីង
ប្រាជ់ធិនីយប្បែនពេញីង	សំណាងស្រុកយើងមានសាសនា ។

ដោយឧបាសក គុយ សុខន

(សេរីវេក់ ប្រាជុទ្ធការិត អធិប្បាយខ្លួន, ទំព័រ ១១១)

១៦~ ទី ! ឧលត្វែន

ព្រះចន្ទគាថរលំអព្រឹក្សវេព្រ	យើព្យសល់តែដីវាត្រិយប់ស្នាត់
ពាណកមកបាំងព្រះចន្ទក៍ហាត់	កម្មាត់រស្សិដែនដីព្រោអស់ ។
ដំណាំជាំម្បួយចិត្តចង់បានពីរ	ខំប្រើងសំភិជាក់ដីឱ្យឈាស់
ថែមជាតិមិឱ្យនៅតែស្រប់	សល់តែសម្រស់លោកអនុរសជាតិ ។
ទួលឃានឡាតកកៅតប្រើនឡើង	ក្រពេកក៏ត្រូវឱ្យដំធាត់តែមាយ
ពោះវ្រៀនឡើងស្តិតប្រួលដោនចង្វ័ត្ត	សម្ងាត់លាយមេឡើងគ្រឿរឱ្យសម្រេច ។
ត្រូវជាក់ដីដើមខ្លួនឡើងព្យាប់ព្យាប់	រួយកពីង ក ហើយស្រាវាំងកែកក
រដាប្រឈរត្រីឈើចង់តែដេក	ចូលដល់ដំណោកដេកក៏មិនលក់ ។
លេបច្បាំប្រើនប្រុលបញ្ហាចទាំងឡើម	ចំប៉ាងដើមចិត្តផ្ទិមវិវក់
បេះដុងចុះខ្សោយព្យាប់រដូចគេតក់	ពេលដេកមិនលក់ជាក់ច្បាំដេកថែម ។
សាច់ឡើងប្រលុកមុខដូចគេហេក	តែគ្រប់ដែកដីកទិកនោមដើម
លាយមេបិសជាតិប្រុមកេលបន្លែម	ត្រូវបុប្ផោមទៅសាប់ឱ្យឈាស់ ។
លើសព្យាល់រសសិកសោរតសាយសុស	យើរត់ឡើងចុះដូចជាគោជាស់
លើក្បាលដីដូចជំមុនសុរាយបាន	សមិយវិញ្ញាសាល្អូលើអស់ទាំងក្រោង ។
លើប្រើនមុខពេកដេកដកយកខ្សោល	ត្រូវពេញមកដល់គាត់ផ្លល់ត្រូវបែង
មិលរោគសព្យាប់រោគនេះជាង	ជាក់ស្តីដីរោគសតិអារម្មណ៍ ។

ព្រោះគិតថ្វីនពេកវាំដែកមិនលក់
 ហើយដឹងដឹងព្យាប់ជាប់ដូចគេដំ
 បើគិតមិនទាន់ស្ថិនទាំងអស់ត្រា
 ជានស្សាប់ដៃធីមួយចំបោះងខ្លួន
 ឬ ឱ្យនុងខ្ចីរីយអាមីទៅប្រឈឺ
 មិនបានចំព្រឹទាយមកនិយាយប្រាប់
 ក្នុងពិភពលោកយើងនេះសព្វថ្មី
 ហានីតអារុធចយកជាតិពីន
 វិឡូសកម្មពីព្រំវាកាស
 សាងបាបកម្មហើយអ្នករីយកំស្ទាន
 អ្នកឈើចុកចាប់ស្សាប់ដោយរោគ
 ព្រោះថ្នាក់ថ្វីនប៉ាងមិនចាំបាច់ស្តី
 បើមិនប្រមាននោះនានាព្រាណត្រាន់បើ
 ចាប់យកទង់ដឹងពេកវាំដែកមិនលក់
 ខ្លួនវិញត្រូវការណាស់បំពលបិស្សាន
 ចារស់សុខសាន្តបានផ្តុកកំយើ
 ចំណោកអ្នកជាត្រូវស្សាប់ព្រោះអ្ន
 ស្សាប់ទៅជាដឹងទាំងអស់ត្រា ។
 អាជធ្វើដំណើរដុតពេកវាំដែក
 ដឹងតាមមាត្រានៅសុគិភព ។

ដោយឧបាយក ឌុយ ឌុយល

(សៀវភៅ ជំនួយសិកាគទី ១៦, ទំព័រ ៣៣)

១៧~ ព្រៃតិចសំឡ្បែលទេរាមស៊ែ

កិនលប្បុយលប្បុយបំលុសម្នាក់អីដី	សម្អសត្វត្រិមានសជាតិឆ្លាត់
តែត្រូវប្រយ័ត្នសម្បត្តិក្រាត់	រារករសឆ្លាត់ប្រយ័ត្នសាក់អីដី ។
ច្រណោននឹងបុណ្យចំណូលនឹងបាប	ចិត្តសុយផែះឆ្លាបតនរណាផីដី
សម្បតិវោះពិសពស់ក្នុងហីង	សម្បិញដីដីដីដល់សន្តាន ។
បែបបទមាត់ក លួនតិនធមុខ	ក្រាយសុយគ្រុកហុសពីការស្វាន
មាត់ជួយចូកថែរដើរជាន់រាយន	មាត់ជួយឱ្យបានដើរជាន់បំបែក ។
លោកនេះកំផល់លិចកលប្រើនណាស់	មុខតតិរៀនខ្លាសក្រាស់វិនដូចដែក
បើយើងបានសំដល់ទៅថ្ងៃស្អែក	នឹងជួបវីនបែកចំម្លកធ្វើង់ ។
ជួបវីនបែកពិតជិតិនទានស្អាប់	ត្រចំកបានស្អាប់ពួកត្រីមសំឡ្បែង
របុសដល់ចិត្តជួបច្រូវលំពេង	នាំឱ្យវិនដើរជាន់តិចតិត ។
ជួបចេះព្រូវប្រុងសពិស្តារពី	វីនកើតមាសចិត្ត គឺជារីងពិត
កើតឡើងមានបោតុឱ្យពិសោធនិតិ	តិចួបវីនពិតចិត្តព្រមប្រើ ។
ដោយខាងក ឥឡ សុខ សុខ	

(សៀវភៅ ទានកម្រា. ទំព័រ ១៤៣)

១៨ ~ អនិញ្ញា

ថ្លែងព្រមទាំងត្រង់បានស្ថាបហើរ
ទាស់ព្រមទាំងបង្ហារជាមួយលំ
ដន្តុះទីនឹងបីបាបកក់បែលប្រើប្រាស់
ត្រូវអ្នកនេសាទិញចិត្តសង្ឃារ
ត្រូវតារីនភាពភាពអត់ស្ថាល់កិលេស
មាសប្រាក់រកបានមិនលំបាកគិត
រស់នៅឈុំប្រាយសុំចាយតតខ្លះ
ចង់បែងប្រព័ន្ធភារអ្នកកំបាន
ប្រានបានបណ្តឹរសុនខមកដល់
បក្សីកំប្លែលដល់កិច្ចរណា ។
ពំខាងទីក្រោមបាកកក្រោមប្រាក
យកធ្វើរាបារមច្ចាមសំប្លឹក ។
ដីងចានូនចេះចំណោះប្រើប្រាស់
តិតិដីងជីវិតរស់បានបុំន្ទាន ។
សុំដលូបុំណ្យចាស់សុំអស់បាកបាន
ដល់ស្ថាប់បែងបានអីយកទៅ ។

ដោយខាងក្រោម ឥឡូវនេះ

(សុំរករក ទានកចា, ទំព័រ ១៨៤)

១៩. អាណិតច្បាស់

ដនវដលបានឱ្យបាយទីកន្លែងដាន	អាណិសង្ឃមនាមានប្រាំយ៉ាងពិត
ទិម្នយដាចិស្សនាត្រៀត់គាប់ចិត្ត	ដលជនប្រើនពិតមួលមិត្តមួលមក ។
ទិន្នន័យកសុប័ណ្ឌស្រប	តតមានទិន្នន័យកស់រំមែងគប់រក
ទិបកកត្តិសត្វដែលបានសាងមក	នាំយកកេវ្តិស្ស៖ពីរោះសាយទៅ ។
ទិប្បនមិនបានប្រាសចាកដមីសោះ	ធមិជាត្របស្ថមានសិលជាប់នៅ
ទិប្រាំឃុំបែករាយកាយស្អាប់ទោ	រំមែងនាំផ្លូវទៅសុគពិភព ។

ដោយឧបាសក ក្នុង សុខុម

(ស្រីវេរោះ ទានកថា, ទំព័រ ១៤៤)

២០. ត្រោះមហាគន្លឹកវិ

មេយីរសទំង់ដោយពក	វាយបាក់បាកមកប៉ះរាយកាយ
លួងលោមហ្មទីយ៉ានជនទំងឡាយ	ត្រជាក់ស្រស់ស្រាយខំធើបន្ទុ ។
រ឵ធមជ្រំប្រាប់ច្តំសំណង់	ក្រសួហ្ឌចំដូរដែងសុម៉ងតិចបាយអ
រៀបតិដ្ឋិតិដ្ឋិសង់ជាតុងចុង	សំឡួងកម្ពុករកចំដូរថ្វីរៈ ។
រោងមាសិនមាស់ពុកអស់ត្រូវឱ្យលើ	ខ្សោលកំរើនឯកយេសិវិនិងស្នុះ
ដំបូលផ្លែយក្រំងលេមពោញពាស	ភាយជាពណិមាសប្រាសាទសិលាប៉ា ។
ប្រាសាទដុសហិរញ្ញិសម្បុនបន្ទិច	ជុសមកវំលេចជាតិនិងសាសនា
ចង់យើពុកប្រាសាទស្ថាតបុយ្យាងណា	ប្រាសាទអស្សាយរក្សាប្រាប់ចំ ។
រដ្ឋវិស្សាប្រាំថោះត្រីសក	សាន់តតមានអាក់ទោះបើក្នុងដ្ឋាន
កសុត្រាងបញ្ចាក់ចម្លេនគរ	ជាយុកបិទណិតប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធប្រាសាទ ។
ឧបសត្វទំងឡាយចូរថ្វីសង្សាយទៅ	កំមកនាងកំនៅប្រមាធ៉ា ។
កំមកបូរីតបូរីនអ្នកសាងប្រាសាទ	កំក្រងលោខូចខាតខកពេលវេលា ។
នៅក្នុងប្រាសាទមានប្រាប់អង្គផ្លូវ	សង្ឃថ្វាយបង់អង្គប្រាប់កតវា
និងប្រាប់អង្គផ្លូវលើត្រូវបញ្ចា	ប្រាប់តន្លេវ្នាសុមស្សរបញ្ចា ។
បុស្សុកកណ្តាលប្រមូលជំពូក	តម្លៃប្រាប់ជាតុនឹងប្រាសាទ

ព្រជាក់ព្រជិដល់ជាតិសាសនា	ព្រះបាយ្យសាស្ត្រាប្រកបដោយចក្រ ។
ប្រសិទ្ធភាមថាគ្រោះមហាគន្ទកុដិ	ធ្លឹកវិវិសុទ្ធបិទក្បាច់ម្នាក់
សមនីងប្រទេសតាមអារ៉ាដលជាក់	រាជរាជាថ្មី អច្ចិន្យេះ ។
មានរូបព្រះអនុគង់ផ្លាស់នៅ	ព្រះតន្លេលទៅបង្ហាញព្រះរាជក្រឹង
សូមប្រទានពរដល់អស់លោកអ្នក	លេងជាប់ជំពាក់អន្តាក់យក្សុមារ ។
សូមគ្រោះដម្លាតិយ្យាតមេញឲ្យឆ្លាយ	កំនាំអន្តរាយដល់កម្ពុជា
ត្រូវក្រែងប្រវាំងតាមពេលវេលា	កំដងលិចធ្លាខ្ពេចភាគជល់ ។
សូមឱ្យដម្លាតិវក្សសំបែង	ខ្មែរប្រាយកំលងដល់អ្នករាជការ
កំនាំដែនរក្សជាតិសាសនា	ជួយជាតិខេមរ៉ាដ្ឋានរៀន ។

ដោយឧបាសក **គុម្ភ សុខន**

(សិរីវរក់ ទានកថា, ទំព័រ ១៤៥)

២១ ~ វិទីសាសនិត្រ

ជីវិតនេះមានប្រមាណពិចប័ណ្ឌ	អត់យ្យានមានក្រឡាក់សវិប្រស
ពាលប្បុបណ្តិតប្រព័ន្ធព្រវិចុំស	តែងស្អាប់ចិញ្ចុះពីមួយរយឆ្នាំ ។
បើរស់ហូសពីមួយរយឆ្នាំហើយ	តុរស់យុវជ្រើយមច្ចរង់ចាំ
គីត្រវិជ្ជាឌ្ឋានខ្លួនប្រាំ	ធ្វើទានុលាកម្មស្អាប់ជាប្រាកដ ។
ពុំមែនរស់ហូសមួយរយឆ្នាំទៅ	ឈ្មោះថារស់នៅប្រុសកាលកំណត់
ពន្លដារលែងទារ ដវាលែងព័ត៌ម្ភ	លែងស្អាប់ប្រាសប្រាត់នូវអត់មានទីឃើយ ។
បើដូច្នេះពិតពិតិតិយាងណា	ក្រោងកំមរណាប្រើប្រាស់លោកអើយ
មានរស់ដល់ចាស់សំណងជំហើយ	មេចទីឃើយប្រានឹងយុត្តិមានទានសិល ។
ស្រួលរក្សា ទានកចា, ទំព័រ ១៤៦	

២៧~ សត្វត្រីក្នុងព្រៃន

សម្បប្រជាំដេនគង់ពេលមានកោះ
ជិវិតសែរនៅតាតង់ត្រូវកំណែ
ទាសរសិរមាន់ថាគ្រារ់បើណាស់
ពេលមានជននៃមាន់សរសិរទា
សរសិរនិញ្ញាពិតជាមួយលោក
ថាគោសម្លាប់ពេលណាចប្បច្ចូក
មាន់ទាតិតជាសប្បាយតែតិត
គេប្រស់ក្នុងត្រីនឹងដោក្រឹងប្រកិ
តតិដីខ្ពូនរស់ព្រោះគេប្រស់ទុក
ឯមនុស្សស្ថាប់ពិតតាមលុយកាក់
ជំណាកំលួយពលាស់គង់ទាស់និងស្ថា
រូបកាយសេខ្ទោតង់ទាស់ជាភាសា
ជិតភូមិដែលម្នាក់រាជរាជធានីត្រូវ
ថាដង់លិចឆ្នាកោដែលទិក ។
ទាមអំជាត់ប្រាកដតិតិក
សម្បរបាយទិកតិតិកកំរើយអី ។
ឯមនុស្សរួមឱ្យនិតិវង់ជាងសត្វត្រូវ
គេហេះនូយអីកំហកត្របាក់ ។
ធ្វើម្នូបប្រើនមុខទុកលក់យកប្រាក់
បើមានយសសំក្តីតែអស់ប្រើន ។

ដោយឧបាយក គុយ នុចន

(ស្រីរការ គិតិផិត, ទំព័រ ១៣៤)

២៣ ~ ចិត្តប្រព័ន្ធផ្លែតាំ

អរុណារេនទេវសី	បាននឹងដែនដីបិដ្ឋរលត់
គេចាញអរុណារេនប្រអស្តីត	ពាក្យគេសន្តត្រប្រកដុម្ភតា ។
ដំណើងខិងស្មូបំពាបិតិតតតថ្មី	ទោះគេមិនសិមានអូបញ្ញា
កុម្ភីតែយើងដួចពាក្យគេចា	គេពេលយ៉ាងណាតីរឿងលោកីយ៉ែ ។
ទោះបិយើងប្រើងតតដីងអូស្វារៈ	តែរឿងទាំងអស់ទោះមិនមែនថ្មី
គីសំណាល់ផលសល់ពិអិចិ	ដែលយើងធ្វើអីអបិយមុនហើយ ។
ត្រូវធ្លាក់នរកវាប់ប្រើនរៀលា	សេសសល់កម្ពុជ្រោរនោះខ្លះនៅឡើយ
តន្ទូវបានគេមកដូយបង្កើយ	ត្រាំទោះពោនីយត្រាំកុម្ភីអស់កម្ពុ ។
ចិត្តខិងស្មូប់ផ្ទើងកែកទីនឹងព្រោះពុ	ដីងហើយចិត្តយិបុចិត្តចងចាំ
សម្រិចងក្រាយឱ្យចិត្តប្រេះស្រាំ	ប្រេះហើយរកច្បាំរប់ឆ្លាំមិនត្រូវ ។
ដោយឧបាសក គុយ សុខន	

(សៀវភៅ គឺជមិ, ទំពោ ១៣៩)

២៥~ សេតិវិលបញ្ជា

ក្នុងឈើតួចតាមខ្លួចស្សែវាំងាប់
ដល់ឈើបានធំខ្សែងឈូតលាស់
អំណាចតួចទាបក្នុងឃ្លាបសដ្ឋីម
ហើមិនប្រយ័ត្នទីប៉ោត់តណ្ហា
លោកីយ៉ែមានចិត្តជាមេប្រធាន
បានសម្រាតិត្រព្យជាប់ដោយតាំង
បុណ្យចាស់មានពិតិត្តព្យាយាមមាំ
ដើរតាមផ្ទុវត្ថុវរោះទៅរកត្រីយ
សតិជាអ្នករព្យកទាន់រឿង
ផ្លូវសម្បូរដ្ឋានឱ្យទៅដល់គោក

ពេលលាស់ស្តីកជាប់ត្រូវដាប់ស្សែវអស់
ត្រូវគេកាប់គាល់អស់តតមេត្តា ។
មានអំណាចធំរលំជាត់ជារ
សតិបញ្ញាត្រូវដឹលរលំ ។
លោកកុត្រោះមានបញ្ញាដាចំ
ពុំមេនជាចំសម្រាប់ឈើងទីឱយ ។
បញ្ញារមង្គំខំតកកន្ទីយ
គង់បានដំឡើឈើយរឿងពិទិន្ទុលោក ។
បញ្ញាដាក្រឹងបំភីក្នុងលោក
បញ្ញាសត្វលោករកត្រីយសុខលាន ។

ដោយឧបាសក គុយ សុខន

(ឈើវេក់ គិតិធមិ, ទំព័រ ១៤០)

២៥~ បញ្ជាញចាន្តត្រូវក្រែង

រលករលព្យប្រដៃព្យកត្រីក
គិសិត្សម្នាក់នងបំប្លែងវិវាទ
ពាក្យមាស់ពោលមាតាំមានននាំង
បើចង់សំមុនបែងចេនថម្រៀក
សមិទ្ធផិសពោលចោរពិមាតា
មិនអាចទុកយុបនូវសន្តាន
ចោរពិមាតាំយើងចូលត្រាម្រៀកគេ
កុំអេរសខ្លនពួនធិមិនិង
គ្រឿងនេះជម្រកយកទោសច្រ្តាន
គ្រឿងនេះជម្រកយកទិកពន្លត់

លបដោមក្នុងទិកតង់ដឹងដល់គេ
បំភ្លៀងគោនឡើងកែវិងកែវិងកែវិង
ក្នុងផ្ទះជពេះងតង់មានត្រាម្រៀក
រំលែកសម្បិមម៉ែមេលប្រាបោ ។
អ្នកពុប្រាកដអត់ត្រាំពុប្រាកដ
ដើមគុប្ញុន្តានបានដល់បុណ្ណិង ។
ទប់មិនជាប់ទោក្យពិសអីចិង
យ៉ាងណាយយ៉ាងហើងគេដឹងប្រាកដ ។
គ្រឿងនេះសន្តានបានអីកំណត់
គ្រឿងនេះទិកមាតាំអត់ងាយដឹងទេ ។

ដោយឧបាសក គុយ នុបន

(ស្ម័រកោ គគិដមិ, ទំព័រ ១៤១)

២៦ ~ អិបត្រឡាច

ដំនោរត្រជាក់ផ្ទាក់ខ្សែលពីដើង
បុសរុកក្នុងដីលេរកដំនួយ
ថោលត្រីយកពស់រស់ចង់ត្រាំស្រា
គិបកេងបានមានរៀលកម្មានអំណាច
អាបារវេលឡើកឡើកឡើមាត់
ឡើងឈើមិនបានប្រើប្រាស់ឡើងទេ

ត្រឡាចឡើងត្រីងប្រើប្រាស់ឡើង
ចិត្តឱមដើមត្រូយដឹងកូហប្រឡាច ។
លេងភាពការខាសដ្ឋាក់តខាថ
ភ្លើងកូហប្រឡាចស្វារត្រីប្រឡាច ។
តែមិនបានដាក់ត្រូវបានប្រឡាច
ឡើងឈើមិនបានប្រើប្រាស់ឡើងទេ

ត្រឡាចឡើងបីត្រាំផ្ទាក់ត្រូវបានប្រឡាច ។
ដោយឧបាយក ឌុយ ឌុយ

(សេរីវេកា គតិធិ, ទំព័រ ១៤១)

២៧ ~ ចម្លាតិ

វស្សាពិចឆ្នាំងខែប្រាំងនីរឃខេ
មិនស្មោបញ្ញាកំប្រាំលាក់ចម្លោល
រដ្ឋវិស្សរវិធីមសិមចុងសន្តិក
តាំណាក់បន្ទូ ស ដូចសំឡើ
អិលាប់ដែលកៅតិតិត្រវិតេកៅតិ
អិលាប់ដែលមានតិត្រវិតេមាន
វិកហើយឱ្យរាយជារីនុប្រា
ដល់បានចោ ៣ អរមួយសាថេវេត
ស្រឡាត្រូវកូនខ្នាំងតាតាំងនឹងទូក
ដូនីងដោរកូនព្រោះការំដើងចោ

លើក្នាំព្រោកាស់ទីកសិមទោដល់
ថាដើងនាំខ្សោលស្មរកខ្សោលអី ។
សន្ទើមពេលព្រឹកទិន្នន័យខ្លួន
ទីកសល់លើដីសត្វត្រីក់មាន ។
បុណ្យឱ្យកំណើតបង្កើតផនដាន
កុំចង់បំពាន់ពារម្បាប់ចម្លាតិ ។
បានកូនរៀបការហើយបានក្រោតិ
អូតប្រាប់មិត្តញ្ញតិពិមារយានចោ ។
ពាក្យម្មាយឱ្យពុកមានត្រជាក់ក្រោ
ពេលបែកប្រាត់ចោនៅសននភាគល័យ ។

ដោយឧបាសក គុយ សុខន

(សៀវភៅកោ គិតិមិ. ទំពោ ១៤)

២៨ ~ សង្គមនិតិវត្ថុ

សម្រល់របរាងនាងការថ្មី	ឱ្យ ក ចាប់ដៃអ្នកខ្សោតខ្សោយ
ឃើញត្រាងាល់ប្រាក់ចាក់បណ្តាយ	ចាងនាងដូយឱ្យត្រូវជាងគេ ។
មិលនាងឆ្លើទិនធិនិងពិនិត្យ	សាច់ក្របាមភើជិចគេទេ
តែទីក្រោមពីរឹងជាងគេ	មិនត្រប់ដប់ទេទេនាងជា ។
ចំណោកនាងប្រាក់ស្ថិត្រាល់ថ្មី	នាងដើរចាប់ដៃជនត្រប់ត្រា
តែមានវិសមុខទោះលើជា	គេកាន់ត្រប់ត្រាប៉ុនាងមាស ។
នាងមាសទិកដែបត្រប់រោលា	នាងដើរវិសត្វារំលងខ្លះ
ចំណោកនាងពេញគេចរហ័ស	នាងប្រកដំណាស់វិសស៊ិកិត្តសំ ។
នាងពេញនាងមាសនិងនាងប្រាក់	ត្រូវឱ្យស្អាន់ស្ថិត្រាមស៊ិកិយស
ដនាងការថ្មីដៃនាំត្រាង	តែតតែម្រោះដំឡើងស៊ិកិ ។
ពាក្យពិតពេលខ្លះពេលមិនបាន	កំឡាន់ភាពហានវំក្រែងបែកបាក់
កំពោលការថ្មីខ្សែសម្រេចៗ	ពេលពិតត្រាងដ្ឋាក់ទុកសិនទោ ។
	ដោយឧបាយក គុយ សុខន

(សូវរោក គិតិមិ, ទំពោ ១៤៣)

២៩. នៅកសារចុះតម្លៃ

លោកីយ៉ែលាកាលោកណាប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានទំនើសកិលេសតណ្ហាប្រភព
បក្សីមានស្ថាបហើរនាប់ព្រឹក
រស់នវៅងរាយបានស្ថាបជាប្រព័ន្ធ
ហេរោនហើរបានពិតិថ្នាក់តម្លៃតម្លៃ
ចេញរកចំណូនកើតយគរោន
សត្វត្បូចតាមខ្សោចអំណាចសត្វចំ
បើរកតាំបានស្រួលកញ្ញានពេកវិក
ទិកចិត្តជាមួយតុងយិនកាត់
ហេដុងនិកដល់ក្នុងត្រប់ដងីម
សត្វវិធ្លានចង្ចាប់សម្រាប់សង្គម
ហេតុអីមនុស្សឱ្យខ្លះខ្លះកិច្ចតាតា
កើតមកជាសត្វប្រព័ន្ធបាបកម្ពាស់
បានកើតជាមនុស្សឱ្យប្រព័ន្ធដលបុណ្យលូ
ជីវិតកើតកិលេសតណ្ហាប្រព័ន្ធ
កិនក្នុងសំបុកយកតាមតុង
បានក្នុងពិប្រាណប្រព័ន្ធដែនឡើរក្បែយ
ចេញពីជំរុំរកចំណូន
ពេលបានចំណូនកើតយគរោនលើមីម
ទោះបីជាសត្វមានប្រមាត់ថ្មីម
ចាប់ផ្តើមពីថ្មីមានថ្មីពេលណា ។
សំឡោងសត្វយំជំរុំសោកា
គ្មានឱ្យកើតកិលេសតណ្ហាប្រព័ន្ធ ! ។
មនុស្សបុណ្យប្រើនុណាស់ម៉ែងមិនបន្ថ
ហេតុអីបង្កើតកិលេសតណ្ហាប្រព័ន្ធ ។

ដោយឧបាសក ឌុយ ឌុយ ឌុយ

(សេវា ដំនឹងយសពិភាគទី ១៧ , ទំព័រ ១២៣)

៣០~ មន្ត្រីសាធារណកិច្ច

សម្បូណីសម្បតិសប្បាយមាយ	ចងដនទាំងឡាយជាប់យ៉ាងដ្រោ
កេវិ៍លោះយសស័ក្តិទាក់ឯក្រានា	រាយបណ្តុរទោសំដែរខ្លោះ ។
កេរតលំគ្នរកាប់ប្រពេជេកិច្ច	ថ្វួមុខថ្វួក្រាយគង់តែអស់
ជួនម្មាស់ថេកស្ថានមេាលបរបស់	ជួនមេាលយកអស់ម្មាស់អ្នលវាក់ ។
មរតកដែលបានត្រប់ទ្រ	គិចាស់ដៃវនិងមរណៈ
រោគាព្យាជិតាមបណ្តាក់	របួសត្រចាជ់ថ្មាក់តាមព្រមាន ។
ជីវិតរកសុខសិនឹរពុំបាន	សល់ពេលបុន្ទានរកដនជាន
សិក្សានិធាតារាងមាន	ពេលសាងសិលទានមានប្រទេ ។

ដោយឧបាយក ត្នួយ សុខន

(សៀវភៅ ជំនួយសពិកាតមី ១៣ , ទំនើ ១៩៤)

៣១~ អ្នកប្រាប់ជំ

រួចជាតិនានាគដែលប្រយោជន៍
គគិរករការទៅក្នុងក្រែង
ស្ថាប់ពាក្យសម្ពិជ្ជម្ខរកប្រាប់
ចុះការងារដំបាំបុន្ញាន

តិចចេចិនដោយហោចតាមការកែវេច្ច័
តដែមនុស្សប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ការពុំខាន ។
តែការតូចតាមពុំអាចធ្វើបាន
ឡើបសមនឹងប្រាប់ដែលជាអ្នកប្រាប់ ។
ដោយឧបាយក ឌីយ៉ា នុផន

(ស្រួលរក ដំនូយសពិភាកេតា ៣១ , ទំព័រ ១៧៤)

៣២~ ឯកចាត់វេច្ច័

វាយបាបកំជាត់រសាត់ទៅ
ស្ថានហេរបានឆ្លាយសហ្មាយចិត្ត
ស្រួលមធ្យើដែនទេនមិនមែនថ្មី
សំង់ចាំស្ថាប់ចាប់សេចក្តី
នៅស្រួលមិនស្តិតតម្លៃមាត់
បញ្ចប់មាត់អត់ទំនោរ

ធ្លាកំកណ្តាលដូរវត្ថុវក្រែរក្រែរមសិត
ចាកចោលដើមពិតរកមិត្តធម្មី ។
មិនធ្វើមាត់ ក មិន ត អី
ឧបនិស្សីយិបុរោ ។
តែមិនប្រាកដជាមន់ទេ
ថាគ្រាន់ជានេគក់ពុំបាន ។

ពាក្យចាស់ពោលថាខីកមាត់ប្រែ

អំបិលម្បយដៃប្រម្បយចាន

គង់សាបសួន្យសោះអស់ពុំខាន

ពាក្យពិតទីបានប្ររហូត ។

ដោយឧបាយក គុយ សុខន

(សៀវភៅ ជំនួយសពិភាកមិ ១៧ . ទំព័រ ១៩៥)

៣៣~ សង្គម និង យ៉ាទ

ពាក្យសមិល្បមានប្រាំយ៉ាង

សម្បតំណាងខាងបណ្តិត

ទិម្បយពោលស្តីពីពាក្យពិត

មិនភូតប្រើឱតទោះធ្លន់ត្រាល ។

ទិពិរពោលស្តីពាក្យពិរោះ

មិនពោលខាកកគោះមិនអុដអាល

ទិបិរពោលស្តីត្រូវតាមកាល

មុននឹងតំណាងប្រមិលការណ៍ ។

ទិប្បនពោលពាក្យមានប្រយោជន៍

រោយរាយអសោចតែវាទា

ទិប្រាំពោលដោយចិត្តមេត្តា

ត្រប់ត្តាប្រាញ្យារកសុខពិត ។

សម្បតំយ៉ាងនេះល្អណាល់

ទោះក្នុងបូចាស់បានប្រព្រឹត្ត

បានសុខសិរិភុជិវិត

សប្បុរសឆ្លាយជិតមួលមិត្តមក ។

ដោយឧបាយក គុយ សុខន

(សៀវភៅ ជំនួយសពិភាកមិ ១៧ . ទំព័រ ១៩៥)

៣៤~ ចាន់វិច្ឆិថ្នូរ

នៅកនមាសស្អានអើយ	កនដំបើយត្រូវដែលប្រាកា
ដំឡើងដោលបាន	មិនបុន្តានដែកស្រានទេ ។
ចូរកនខំសិក្សា	ទាន់មាតាបិតានៅ
តប់មិត្តគិតឱ្យជ្រើ	ស្អាល់ដល់ទៅលំនៅស្អាន ។
បើកុនដួបបណ្តិត	ទោះពិចពិតកុនគដ់បាន
ប្រយោជន៍សប្តាហ័រប្រាកា	មិនវានសភានទឹងើយ ។
កុនកំទាំងមោះ	តំក្រងរងគ្រាប់លាកុនអើយ
សត្រូវតែមានបើយ	ម្នាក់កែដោយត្រូយតែល្អ ។
វិនិមិត្តកល្មប្រាកា	មានបុន្តានកែពិចដោរ
កុនត្រូវរក្សាដែល	កំអាប់ប្រើប្រាប់បកមិត្ត ។
បើហាតុឱ្យគិតិក	នៅល្ងាចព្រឹកគេចង់ដិត
ត្រូវពោលតែពាក្យពិត	កំប្រិទិតកំភូតភារ ។
ដំឡើងខូចឈ្មោះ	កុនរៀនខ្ពស់រស់ខ្លះដី
តំក្រងកុនប្រាបដួល	នាំករវម្មាយទិកកំភ្លក ។
អស់ពីដំឡើងទេ	កុនរស់នៅត្រូវសង្ឃត
កំលោកលន់ខ្ញាំងពេក	នាំបាកកំបេកអស់មិត្តព្រឹត្ត ។

កំដារតាមពណ្ឌា	កំពុងរីងដម្ភជាតិ
សិលទានមានមានយាន	កុវិវន្ទាពិធីតាម ។
រស់នៅក្នុងសង្គម	ស្អាល់អ្នកដំកំឡើងចាប់
ប្រកួតសំប្តូរិភាគ	ដូចសំណងណាកូនណា ។
បើដឹងកូនមានទុក	ម្នាយឱ្យពុកសែនខ្សោចដ្ឋាន
ទោះបិតុនស្តីថា	ឱ្យមាតាបិតាតិ ។
ដំឡើសនសង្គគត់	ស្រក់ទីកត្រួតពំបេញស្តី
តាំមានគំរូននី	កូនប្រុសស្រីអីនោះឡើយ ។
ដោយខាងក្រោម គុណ គុណ	

(សៀវភៅ ជំនួយសតិភាគទី ១៧ , ទំរី ១៩៦៨)

៣៥~ ចត្តុមនេះ:

ក្រមំកំណោះសម្រស់ដើរពាយ	ចាស់ទៅនឹកស្អាយរូបកាយពីក្រុង
ឱ្យៈចាំដំប៉ះចាស់អ្នកខ្លះវិញ	រូបកាយនេះនង់តែងបែកច្បាយពិត។
អំប្រុសនៅរស់នៅបែងបែង	អ្នកដែលផ្តាប់ស្ថាប់សិក្សាពិនិត្យ
ជាមួយលោកត្រូវត្រូវបណ្តិត	រៀនស្បែដ្ឋានីពិតទៅឡើមរណា ។

នៅបាត់ដំបងចងចាំឈ្មោះខ្លះ	អ្នកដែលស្ថាប់ច្បាស់ត្រូវអស់សង្គរ
លោកតាត្រាតហិនមាស់ពីទ្វាចាយ	កុងហាក់មរណាពេលរៀនដំត្រា ។
យាយយើងយាយយើងយាយធម៌ដោយចាត់ឈើ	យាយចួគ្រាប់រៀនយាយអាយត្រាំត្រា
តានជំផឺ យាយទួច តាងា	សុទ្ធទែដឹកបៀយចេកស្ថានទោះ ។
ពេឡូបុិច អិធបុិ យាយបុិចយាយនាន	តាសែម តាងាន លោកតានកាត់ម៉ៅ
ខែផ្លាប់បានចូលដោលពុម្ពសេវា	សល់តែឈ្មោះនៅស្រីរៀនកាបពី ។
ភ្នំពេញរណាតាស់វង់រឿង	តានបុិនចាន់ តាងានសារី
តាសុង តាសុន តាសុន យាយឱិ	សារៀម សេងលិ ត្រូវ សារេត ។
បូលនាន សែសុច ចាន់ទូរក់ កុងត្រី	យាយតានជាលិ សិលិយន ណុបរៀន
យាយរីនយាយក្រិន រីយុទ្ធគ្នៅទៅ	សុខម៉ាត្រូពេឡូយាយវិនយាយចាថ់ ។
សុភាព សុក្រ សុជាតិ តាសំ	ទោះតួចប្រុង ទោះស្មោគប្រាកេដ
តាប្រើនានមក់អស់អំណាច	អ្នកលួចដៃអ្នកប្រាប់ស្ថាប់ជាបន្ទុ ។
ឈ្មោះដែលបានចារាទានលើទាំងអស់	កាលដែលនៅរៀលផ្លាប់បានសាងលូ
ផ្លាប់បានធ្វើទានផ្លាប់រៀនព្រះជម្លើ	មិននៅក្រោរដែលសង្គមជាតិ ។
ពុំមែននៅរៀលសាបប្រោះពួរដែកយ	ឱ្យអ្នកដែនីនីវិរកបញ្ហាត
រស់ខ្លះព្រះជម្លើបង្កិរាជ	កើតមកម្មយជាតិមានយាទអនោះ ។
អ្នកដែលធ្វើលូហើយក់ស្ថាប់ទោះ	លូជានរស់នៅមិនធ្វើប្រយោជន៍
បានត្រីមរស់នៅតោបេមិនខ្ងាច	សាងកម្មអសោចពុំរចដើមទ្រឹះយ ។

អំប្រិសក់រស់មិនប៉ុនានដែរ
ថ្វីអស់ជិតនៅជិតបងើយ

ឡើងយាមមកវោរចាំដៅនូវហើយ
តែរស់នៅឡើយសន្យាំបុណ្យសិន។

ដោយឧបាសក គុយ សុខន (អំប្រិស)

(សៀវភៅ ជំនួយសពិភាកទិ ១៧ . ទំព័រ ១៧៨)

៣៦ ~ ឥឡូចបីយ

សិលច្បូលមិនដល់ខល់ចាសុវាក់
ភ្លើចប្រពន្ធក្នុងដោយវិនិងប្រិក់

គ្រុណរំបកបាត់ដោយវេងនឹងលិកកំ
វិដុំងវិវិកការតទៅស្តីន។

ដោយឧបាសក គុយ សុខន

(សៀវភៅ ជំនួយសពិភាកទិ ១៧ . ទំព័រ ១៧៩)

៣៧ ~ ទ្រព្យិមីនូវឈាមល្អខ្លះ

ចំណួលចិត្តផ្សេងចំណងបានចំណា	រៀបចំយោទៅការក្បាតក្រែតិត
ទេវតាកំណើតបងើតជិវិត	នៅថ្ងៃយបដិតជិតដោយមេត្តា ។
រលកដូងចិត្តជិតដោយសញ្ញា	ខោះគ្វារងាយឱ្យជាមេចម្ចាត់
ដែងចាំថ្វីខំដែលប៉ែងប្រាថ្ញា	ថ្វីដុម្លាយប្រាការដែនដីព្រះ ។
ថ្វីថេញទៅទីតិតិដិតចិត្តឈមកដល់	រៀបចំភោគជលតម្លៃតុងដី៖
វាទិសសោចាកំទុកដាកំប្រាកំមាស	ដែលមាន ឬៗ សម្រាប់បុជា ។
ព្រលិមជិតភិព្វសុរសំឡេង	ការងារដើរឯងទៅលើកនៃដុម្លាយប្រា
រៀបថេញដែរទៅដើរជិតត្រូវា	នៅលើទិត្យប្រាការវាលយន្តហេរោះ ។
ចាំងបងបុនពិតទៅដឹងមិត្តជិតត្រូវយ	ចិត្តឈរមសប្បាយជួនដោយចិត្តស្នាត់
បុណ្យជួយរុញប្រាការបានដូចប៉ែកស៊ិស៊ែ	បានទេវិចយន្តហេរោះដូចចិត្តដែលចង់ ។
ធ្លាប់បើយិញសត្វស្សាបហើរនាបរកសុ	ហើរដោយស្សាបពីរដើរដឹងរួញក្រពញ់
បក្សិស្សាបច្ចនខ្លួនដែកមានកង់	ដើរក្សាលស្នោះត្រង់ត្រង់រំបាត់ ។
ហេរោះទេវិចខ្សោលបីពាកេតពោះកន្លែង	កំបុងអរដុងចង់ជាប់ដើរដឹងម៉ា
ត្រឡប់ទេវិចបើឯងចិងខសដម្ចាតា	ឱះ ក រកចា យ៉ាងណាតំត្រូវ ។
ខ្លួនដែងដ្ឋោះអាចហេរោះទេវិចបាន	នាំមនុស្សប៉ុន្មានបានហេរោះទេវិចទៅ
ខ្លួនបញ្ចុកយកមេយជាងុវេវ	ក្នុងវាកាសរោចរោចតាំបើយិញដឹង ។

រំលងព្រៃដែកត្រូវការសំបុត្រ	ទាំងមហាសមុទ្ធផ្លែងដុតយើព្យាគ្រឹះ
បន្ទាបខ្ពស់ចុះកើតពោះឡៀតបីយ	ដល់ដីទីបាស្ថិយរហិយចិត្តា ។
ទីដែលបុនប៉ងបានផ្តល់មកដល់	សន្យកុសលយល់បីយដែលច្បាប់
មកដល់ពុទ្ធសាន្តបានដូចប្រាញា	ធ្វើធម្មយាត្រាមកថ្ងាយបង់ ។
ទេរតាចាំងឡាយសួមជួយរក្សា	ក្រុមជម្លយាត្រានៃពុកយើងខ្ញុំ
ឱ្យបានសុខសាន្តបីយបានសន្យា	កុសលបុរាណរដ្ឋិត្យម៉ែនច្បាប់ ។
ឱ្យសត្វចាំងឡាយឡៀសិរីតាមទេ	កំមកនារោក្រុមជម្លយាត្រា
បុណ្យច្បាប់សិលទានបានដូយរក្សា	បិរិសទគ្រប់ត្តាបែនច្បាប់ ។
សួមខ្សួនដល់ពុកតាកា	មាតាបិតាត្រូសារបុនបង
សួមសុខសប្បាយកំឱ្យមានបញ្ច	សួមបុណ្យចម្លងផ្តល់ពុកកំរើយ ។

សួមអនុមេទនា !

សាធុំ ! សាធុំ ! សាធុំ !

ដោយឧបាសក គុយ សុចន

(សៀវភៅ ព្រះមេរិភាថា ភាគទី ១ , ទំព័រ ៩០០)

៣៨ ~ ចង្វារក្រោមសាធារណជនិភ័យ

(អំពើទូទាត់សាធារណជនិភ័យ)

• ០០០ •

អដ្ឋាល់និភ័យ

នៅខាងកើតស្ទឹងនៃរាជធានី

នៅផ្លូវបីហាកុងស្រុកបាយ

ប្រទេសតិណ្ឌនាពលគម្ពុវា ។

មានរៀងបិយាយកន្លែងរម្យមត្តា

ជាតិបុជាជាប់ចិត្តបិយាយដ្ឋាន

ព្រោមព្រាតិនៅទាំងមួយប្រាញ៊ី

ទិញបំគង់នៅវេរ្សោះជាម្ភាស់ ។

ទិម្នយកន្លែងដែលប្រាប់មានជួយ

គង់ប្រាមដើមវិធីពេលវេចកីឡាសំ

ទួលចង្វាន់មួយបាយាស

កុងថ្វីបានប្រាស់ជាប្រាប់សាស្ត្រា ។

បុណ្យការិតិម្នាស់ស្រីបើទៅ

ឱ្យសម្ងាតនៅក្រោមវិធីនៅក្រោម

យើត្រូគង់ចម្ងាស់នានាជាទុណា

នាយកុជាតាមបាយការបំណង ។

ក្រោយមកឃើងជាកំអុកកង់ប្រាប់កាយ

ទួលតង្វាយដែលនាយកច្បាយបន្ត់

សោយហើយបានប្រាស់ជាប្រាប់កកវិនិត្ត

បុណ្យនាយកតែអនុវត្តន៍ទៅនៅក្នុងទោម្ចុខ ។

ទិន្នន័យចាប់បុរាណបំផុត

ប្រាប់អនុគង់សោយវិមុត្តិសុខ

នៅឯណានៃដែរគ្រឿងចំឡុក

តទៅថ្វីមុខឡុកពោលថ្វាប់ថ្វី ។

ទិបិត្រាប្រាប់ចុងមកដំត្រា

សូមរាយនាយកប្រាប់អង្គសំម្រោង

ប្រាប់ដែលថ្វីសំយសូរក្រោម

នៅឯណានៃដែរក្រឿងថ្វីបិរិយាយ ។

តិច្ឆូវរយើងខ្ញុំក្រុមជម្លាយក្រា
 ផ្សេងអូរបុរីហាកាត់នៃស្រទាំងឡាយ
 អដបាលនិគ្រាជ ជាទិមនោរម្ប
 ទោះមិនប្រទេសអង្គពេសាស្តា
 ក្រុមជម្លាយក្រាប្រាថ្នាកុសល
 ទោះជាបានបន្លបន្លមិនបានបន្ល
 បុណ្យដែលយើងខ្ញុំក្រុមមកពិឆ្លាយ
 មានចិវរស្សែងច្បាយសង្ឃសាសនា
 សូមមានព្រះដែលមិនអាមិត
 សុខចម្រិនពិតជាយកតសង្ឃឹម
 មកដែលបានចិត្តជាយកតអនុញ្ញាត ។
 មកដែលបានចិត្តជាយកតអនុញ្ញាត ។
 ស្អាត់មកពិឆ្លាយកាយចិត្តជោគជ័យ ។
 បាយកសិកយុំដុំបណ្តាការ
 បុម្យយទោតាចិត្តតាតអនុលំ ។
 ដែងមកដែលតម្លល់ត្រប់ត្រាន់
 សូមចំចមបំណានបន្លសង្ឃឹម ។
 បាននាំតង្វាយច្បាយព្រះសាស្តា
 មានទាំងគិតជាលម្មគ្រប់ត្រា ។
 សូមដូចជមិតិតដែលតតការថ្មី
 តាំងពិសព្វថ្មីរបុរាណតនៅ ។

សូមអនុមោទនា !

សាធុំ ! សាធុំ ! សាធុំ !

ដោយឧបាសក ឥឡូ ឥឡូ

(សៀវភៅ ព្រះមេវិគាថា ភាគទី ២ . ទំព័រ ៦៨)

៣ៅ ~ ចង្វារក្នុងក្នុងជាជ

ទ្វានតួចម្បយខ្សែបើកដំឡើង	ទ្វានចំទុកនៅព្រះទៅពុំបាន
ដលភូមិម្បយដ្ឋានត្រូវអស់ផ្លូវទ្វាន	ស្អាយបាយឱ្យបានទីកម្មនគរប៉ែង ។
ដើរកាត់ផ្លូវដែកបំបែកត្រាសង	លើកដើងម្បយម្បងកន្លងដែកប៉ែង
ពួលព្រោមរចនាក្នុងព្រាប់ដើងព្រាប់ដែង	សង្ឃសំសំថែទីកនៅលើឱ្យបើយ ។
កណ្តាលថ្វីកោដើរទៅឡើងក្នុង	ពុំមានជំរឿយឯងជំដ្ឋាកឡើយ
ត្បូកកុងបានដោយហេរិយេ	ពួលរលឹយាព្រោមអើយខំឡើង ។
ដងើមតាមមាត់ហត់ខសធម្ភតា	ឡើសដោកការយាដ្ឋាកត្រូកដើង
ឡើងឈរឡើងលប់ម្បប់លើនិងទ	អ្នកដីកនាំយើងឡើងចំការពារ ។
មានទំសាសនាកម្មដួងចិត្ត	ឡើងមុនប្រាយពិត្យាយជិតចាំត្រា
យុរ៉ា ពួល អនុមោទនា	សាធុ តត្រា ពិតជាប្រែះថ្វា ។
ចិត្តទៅពេះកំងផ្លូវទាំងអស់	ច្រកម្បយប្រឡងៗចនោះច្បាប់
ច្រកដួងព្រាបំងពើជានសិលាតា	ប្រឡងៗបុំនស្អាប្រាប់ឡើងទៅ ។
ចិត្តក្នុងបំបែកបំបែកជាបី	ជុសជុតពិដីបិដុមលំនោះ
ព្រះមហាកស្សប៍៖ មុននិព្ទនោះ	អិជ្ជានោះកណ្តាលរក្សា ។
ឱ្យក្នុងបិត្តាបេស្រាបរូបព្រះអង្គ	ទាំងចិវស្សដែលបំកុងដិ
រហូតដល់ព្រះសិរាបុរីមេត្តិយ	ព្រះពុទ្ធឌ្ឋានស្ថិតិព្រះប្រជានភី ។

ក្រុមដម្ចាប្រាត្រាខ្សែងដល់លើក្នាំ	មកប្រមូលផ្លូវបាយជំក្រុមយើង
បាយទីកម្មនស្រែចមិនបានចម្លោះក្នឹង	បាយហើយពួកយើងបូជាថាប់ដើម ។
សូមថ្វាយបង្កំខត្តមស្ឋារស្អ័េត្រ	ព្រះមហាកស្សុបោះសារក៏កើតឡើម
ទោះកាយនៅពីត តែតតដើម	សិតក្រោមបុរីមស្តុតសិមមេចម្ងាត ។
យើងខ្ញុំតុំអាចយើងព្រះអង្គមេីយ	បានទ្សេងដល់ហើយគួរឱ្យដែលជាតា
លើក្នាំថាំងក្រោមដាច់ដឹងថា	ស្ថាប់ដីទេសនាបុជាភេតិយ ។
សូមលើឱនកាយថ្វាយបង្កំណា	ខុសផ្ទាន់មេចម្ងាតស្អែមត្រាប្រណិ
ក្រោងលោយើងខ្ញុំទ្សេងលើក្នាំបី	លើព្រះអង្គកិស្សមខមានទាស ។
សូមលាងព្រៃត្តិក្រដំក្នាំបី	សូមសុខសិរិយដោយកិសន្ទាស
ក្នាំក្នុងបានសង្ហាតដូលដុស	សាងដូរទ្សេងចុះបណ្តុះសញ្ញា ។
សូមសុខសុសិលិរដឹងថាន	ដល់ព្រោតិសន្ទានឱ្យបានគ្រប់ត្តាត
ដលទ្សេងភ្លៀបតែកម្រួតមួយត្រា	សូមសុខគ្រប់ត្តាតុះត្រាណវសាន ។

សូមអនុមោទនា !

ដោយឧបាសក ឥឡ សុខន

(សៀវភៅ ព្រះធេរកាតា ភាគទី ១ . ទំព័រ ៩០១)

៤០~ ចង្វារសាស្ត្រិភ្លៀករដៃ

លើកទង់ត្រីចុះពិរថយន្ត
លើភ័ត៌ផ្សាយរាយរកដួវ
តិតនៅបង្គង់តម្រង់ជូរចូល
ដល់មុខទ្ទាកិលបង្កិលដោកទ្រា
ក្រិកក្រាក់ទាំងអំឡុងស្រីទៅដោល
ចេតិយជបីនឹងគុណភាសនា
បន្ទាំណើរដើរដោយធ្វើរដើន
នៅព្រះគន្លឹកដិបិសុទ្ធមនោរម្ប
ដើរប្រទក្យិណាប្រពេជកនុកិនិ
កុដិព្រះអាននិជិតព្រះសាស្ត្រា
ចុះមកតិល្អានស្សាករខាតា
ត្រេង់តង់នៅបានជាបានបិសុទ្ធ
គុហាថ្មិជាប្រពេមហាមេត្តល្អាន
នទៅទេត្តក្រោត់ព្រះសាស្ត្រា
ប៊ងធ្វើគុតិព្រះគារសំច្បាក់លើ
កម្មចុះនៅត្រូវព្រះបាន៖

នៅត្រាគបតង់បន្ទាន់ឡើងទៅ
ទាន់ពេលតម្លៃវិនិនិយោគនា ។
របងបង្កាល់ដែកមួលពីទូរារ
ឡើងដីតាតាចុងជាបីហារ ។
ច្បាយបង្គំតាមៗដែលប្រែបាសានា
សាយដោយចូលជានៅនាទុងក្តី ។
ចុះកាត់ពេញឡើងឡើងទៅជួបជុំ
ក្រាបច្បាយបង្គំស្សិតម៉ែនមស្សារ ។
នៅទីបំផុតស្សាប់ដីមិនសនា
សល់តែចូលជានៅទីបំផុត ។
ល្អានដូចសិលាប្រពេសារីបុគ្គ
បញ្ញាមេះមុតជាទីប្រែង់ឆ្នាំ ។
ប្រទិព្រេអង្គមានលយានដីអស្សារ៍
តាស់ជុំសិលាប្រចាំខ្លួន ។
ព្រោះចង់ឡើងធ្វើជាប្រពេភករវា
ក៏នៅដិតតាតុកុហាមនោះដែរ ។

ជិតល្អាងចិត្តជាប្រពេមហាមេត្តល្អាន
 ប្រជាគម្មាក់ថារន្ទីនៅដែរ
 បុណ្យជួយរូប្រាណឱ្យបានមកដល់
 គ្រឿងអស្សាយដែលធាន់ពេក

បន្ទិចមកមានស្ថានឈើនៅក្បែរ
 មានរឹងហូរហ៊ាដែលគ្នាសង្គ់ត ។
 បានដឹងបានស្ថាល់យើរូប្រាណនឹងកំពើក
 សូមមានកុំដ្ឋែកបំបែកបុណ្យនេះ ។

សូមអនុមោទនា !

ស្រាវ ! ស្រាវ ! ស្រាវ !

ដោយខាងក គុម្ភ សុចន

(សៀវភៅ ព្រះមេរិតាថា ភាគទី ១ , ទំព័រ ៩០៣)

• ::::: :::::

៤១~ ចង្វារក្រោមសត្វវិនិត្តិនិតតិ

ក្រុមដម្លយាព្រាប្រជាឌ្ឋាសាទិ
 ប៊ងប្រជាញៅទោះនៅដិតផ្សាយ
 ព្រះសង្ឃមាត់ថែងកន្លែងត្រូវទោះ
 វានកចង្វួនឱ្យចង្វួនក្នុងបាយខ្ញុំ
 សិធនិមានដម្រាក់ជ្រើយ៉ាងណា
 ចង់ទោះមិលសិធនិងត្រូវពិនិត្យនៅ

ដល់ក្រុងសារតិប្បុទ័យសហ្មាយ
 ពួកស្ថានទាំងឡាយកាយជាមន្ទីរម្រួយ ។
 ឡាយតុចនាំដូវិកាមជូរលំ
 រចយន្តដំឡុងពុំអាចទោះបាន ។
 ផ្លាប់ស្ថាប់ទេសនាសាស្ត្រាល្អាប់អាន
 ប្រវត្តិសិធនិមានមកថា ។

នាន់បង្ហាញរកុនមហាសេដ្ឋិ	រត្តតាមស្អាមិដោយកូវិស្វែហា
ចាកចេញខោលព្យាពិមាតាបិតា	ពួជពង្រារំតារអ្នកក្រុងសារតិតិ ។
នាន់មានប្រវត្តិកម្មតែអស្សារ្យ	បែកក្រុមគ្រួសារហើយស្ថាប់ស្អាមិ
កុនស្ថាប់នៅសីនអចិវតិ	កុនបងលែងក្បែយកុនខិសត្រឡា ។
គ្រឿងប្រឈណ៍រោងរស់ជាតិជាថ្មី	ស្ថាប់កុនស្ថាប់បីស្ថារតិនៅថាំ
បិត្យាប់គុងថ្ងៃភាគព្រឹត្តសំខាំ	កុនពិរង្វុបកម្មស្ថាប់ពេលតែម្មយ ។
គ្រឿងអារោមអាណិតនាន់រោង	ប្រាថ្ញាជោីផ្ទះក្រងមានព្យាពិជ្លួយ
តែវេរទេជាត្រវិចេមទុកប្រុយ	ិមីឱចងម្មយស្ថាប់យោងខ្ងាចជ្រាត ។
ពុះគ្រឿងប្រាកបាចការពិតប្រហិ	កុងពេលវាត្រីប្រលីបលសង្គរ
ហក់ផ្ទះកម្មតែសង្គត់មរណា	បងប្រសមាតាបិតាចុំគ្នា ។
ដំណើងចុងហក្រាយនាឯ្យិត្រូវិ	វង់ដែនស្ថារតិលិត្តិតិោះ
រូបធម៌សំគ្រឿងបិទបំងនានា	កេងទៅកំត្តាគប់នាននិងដី ។
តែបុណ្យមិនខ្សោតកំណាត់ដំណើរ	នាំដើងនាន់ដើរនោះក្រុងសារតិ
ដល់វត្ថុដែតពន្លឺបត្រែជិនន្ទិ	ប្រាសិក្រុងស្ថារតិលិមានទីនិងវិញ ។
មានរឹងចត់ជូវិខ្ចុខកេះ	ខិងពួកសក្សោះ ចាំជាកំមោមេញព្យា
សម្ងាប់សក្សោះ ហើយត្រឡប់វិញ	ដែកពេញមាត់សិនកុងពេលវាត្រី ។
ស្រីមាច់បែងចែកបំបែកទិតាំង	បាបពិចបាបខ្លាំងសីនតាំងកាត់កូវិ
ទិកកួចចូលសីនអចិវតិ	អ្នកចិត្តអបិយក្បែយកុងគុងគុង ។

តែងទ្វាករពេលនេះ ក្រុមជម្លាយប្រាំត្រា
 សិដ្ឋមានប្រវត្តិកតំណែងនានា
 ធម្មនាងសិនអចិរវតិ
 សិដ្ឋឈ្មោះដែលនៅដល់តែងទ្វាក
 បានមកទស្សនាសិទ្ធិនេះ គ្រប់ត្រា
 កាលព្រះភកវាតង់ដម្លានេះ ។
 ផ្លូវតានប្រសិទ្ធភាពចំហើងនៅ
 បរិស៊ិទេនឡានីករឿងបង្ហារ ។
 សូមអនុមោទនា !
 ស្រាង ! ស្រាង ! ស្រាង !

(សៀវភៅ ព្រះមេរិភាគា ភាគទី ១ , ទំព័រ ៩០៥)

៤៧~ ឥឡូវតារក្រោមខ្លួនខ្លួន

ត្រូវបានឱ្យសិណាចំពុំ
 ពេងមុខទុកក្រោយហើយដោះប្របេះ
 សឡានា ដំបាត់ក្រាមហាបីស៊ិទេ
 សានសារាណាចំកុធសង្ឃរក្រាកដ
 សាមត្តិរមត្តាគេចពុជាអំណោយ
 មានអ្នកគ្រប់គ្រងការបំរងដឹកជញ្ញា
 វង់វាងតែងជុំឱ្យក្នុងពិសេស
 ដូចក្រចកសេះជាកំចុចសង្គត់ ។
 កាប់តារ់ថាមកាត់ក្នុងធ្វើជារត្ត
 ព្យាយាមប្រព័ន្ធដែលវត្ថុថ្មាយលីង្បែរ ។
 ធ្វើឱ្យក៏ដោយឱ្យតែចិត្តចង់
 មានចិត្តស្មោះត្រង់នៅក្នុងកិច្ចការ ។

ថោះក្នុងធ្វើវត្ថុប្រាកដបានជា	មេតិយវិហារអគារសាលា
មានរូបចម្លាក់ប្រែបដិមា	ជាប់ផ្ទំនៃសិលាឌ្ឋានជាមានទីក ។
បានមកយើព្យីក្នុងបីយដ្ឋានសិល្បៈទុកា	ទោះបីយោងណាចិត្តនោនកនឹក
អ្នកមកទៅសូមនាមិនចាញោចព្រឹក	រលើកនឹកដល់អ្នកម្នាស់សញ្ញា ។
ក្នុងអាជីនាមស្អាយរោគកែវក្រ	រហូតសព្វថ្វីស្របមេគ្រប់ត្រា
គ្រសរោះរោះរោស់អ្នកម្នាស់សញ្ញា	បានធ្វើការងារបុរាណជាសាសនា ។
សូមអនុមោទនាកុសល	អ្នកដែលបានផ្តល់ជាថីកា
កសាងអារម្មត្តំអាជីនា	កើតជាតិណាពិសុធន៍រោះរហូត ។
(សុវត្ថិភាព ព្រះមេវតាថា ភាគទី ២ , ទំព័រ ៦៧)	ដោយឧបាសក ឌុយេ ឌុយេ

៤៣. ឥឡូវប្រាស់នូវលក់ខ្លួនខែវច្ឆន្លោ

រលកបាកច្ចូលមួសមួន	ទានសិលបរិសុទ្ធលម្អិត
ក្រែនសូមត្របនុលម្បីគិត	រក្សាពាក្សពិតលម្អិតនា ។
គោរពូជាតិណាបញ្ហាបើយ	តិតនៅកនឹងយ ន ធម្មយារា
ទៅតាមយន្តហោះនោះកោះលង្វា	ជិតន្នាយបោងណាប្រាថ្នានីងទៅ ។

មេព្យិច្ចុលឆ្លាយជិតិតតតកកនឹង
 បើធីផ្លាំងរំលងហ្មសទៅ
 ប្រពិត្តយោងណាកម្ពារតម្រូវ
 បុណ្យមិនដែលចាកំចាបខ្សោយ
 អាកាសយានដ្ឋានបានបើកទ្វារចាំ
 ថ្ងៃនៅវាន់ចូលប្រមួលឯកសារ
 ផ្លូវប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ
 ហេរោលិសមុទ្ធគ្រួលតតស្រែហេរោល
 សូមលាតណាមួយត្រាសិនបើយ
 ទៅត្រីលង្ហាញប៉ែងស្រុកយក្ស
 ស្រុកខិនស្រុកយក្សទាក់ទងត្រាងន
 សូមសម្រេចបុណ្យបានដូចប្រាថ្នា
 សូមឱ្យសាសនាប្រាជ់ពុទ្ធមានជាតិ
 ដូរសនិភិកាត្រូវត្រូវប្រប័ណ្ណ

ទូកចេញទៅបើយតែកំពង់ទៅ
 បន្ទូលជលនៅតាមក្រោយ ។
 ជីវិតរស់នៅមិនត្រូវបណ្តាយ
 ពស់តួចកំដោយអាថីមរណា ។
 បុគ្គលិកនិងផ្លាំងត្រីកិច្ចការ
 មេព្យិច្ចុលដើរដើរដើរយន្តហេរោល
 យន្តហេរោលទៅពួយសំដៀទៅកោះ
 ត្រីលិងយន្តហេរោលពុលអស់ត្រីននាក់ ។
 បងបងខឹងអើយទៅបើយចាំជាក់
 ប្រជាពាក់ទាក់រូសរាយរបសា ។
 ពួជអ្នករប់អានប្រាជ់ពុទ្ធសាសនា
 តិណ្ឌលង្ហាញរកមុជា ។
 លើពិភពលោកយក្សប្រាជ់មាត្រា
 ត្រូវត្រូវប្រជាសុខសាន្តនៅទេ ។

សូមអនុមោទនា !

ជាយុទ្ធសាស្ត្រ គុណ គុណ

(សៀវភៅ ប្រាជ់មិនគាត់ ភាពទី ២ , ទំព័រ ៦៨)

៤៩~ ចម្លើយក្រាមខ្ពស់ប្រាជ្ញាប់និរតាតុ

ពន្លឹវស្សីទៅដួងសុរិយា	នេះទេវិងកាលណាក្នុងស្អាយក្រោះ
រហូតបានងារចាត់បាលថែលថ្វី	ពេលអស់រស្សីឱ្យឯកធម៌យក្រោះ
សុរិយាតិតណាស់គ្នីជ្រាស់ពេកក្រោះ	តែបានត្រីមថ្វីដើរដើរជិតប្រាលប់
ព្រះធំថ្វីថ្វីបញ្ហាមានក្រោះ	ដោះស្រាយថ្វីយប់ផ្ទុងការណាយាន
ព្រះពុទ្ធដាម្មាស់ត្រាល់ក្នុងលោកា	អង្គព្រះសាស្ត្រាណេសនាទុន្ទាន
ព្រះធំធូរដង់ព្រះអង្គប្រទាន	ព្រះសង្ឃរកិតមានប្រធានសាសនា
បរិស័ទទំនំឡាយសប្តាយបុជា	អ្នកមានសម្បាបិកទ្វារបញ្ញា
ដួបព្រះអង្គពិតកើតចិត្តថ្វីថ្វី	ស្តាប់ធំទេសនាសម្រេចមត្តិជុល
យើងខ្ញុំទំនំឡាយសប្តាយកន្លែង	បានដីវេកាប់ផ្ទុងវេលាចកជល់
ធើឱធម្លឺយាត្រាប្រាប្រាប្រាកុសល	ចង់ដួបចង់ស្អាល់ចង់តាមព្រះអង្គ
ចំណេងតែនីយចង់អ្នីដែលអត់	ចង់ប្រសកំណត់ហាត់ព្រះចំណេង
ធើឱមេចដួបជាក់ព្រះភក្តុព្រះអង្គ	គ្រឿតព្រះពុទ្ធឌ្រោងនិព្ទានយុរបិយ
តែទោះយ៉ាងណាមាត់ចាសំណាយ	ព្រះបានកសិកានអាងសម្រាប់ផ្លូវយ
ថាប្រះពុទ្ធមាននិព្ទានមែនហើយ	ព្រះបាតុនៅទៀរបញ្ជីតម្លៃវា
ព្រះជាតុព្រះអង្គព្រះសង្ឃប្រទាន	ព្រះអង្គនិព្ទានមានព្រះជាតុនៅ
អារាងនាថ្មីថ្វីថ្វីអង្គយាយនៅ	ជាមួយកុនងចោរទៀកម្មុជា

ព្រៃលីមទឡើងនេះដួងព្រះសុរិយា	ក្រមធម្យយាត្រាសន្យានៅលាត
តុបែនិចការកាយស្រស់ស្រាយគ្រប់ត្តា	កាន់ភ្លឹងមាលាថាំបូជាថ្វាយ ។
មនោរម្បជុំជាតិព្រះពាតុយាយដល់	បានដួបយើញ្ញាត់វិរកាយសប្បាយ
បានបូជាដឹងមេិលជីលតតណាយ	ទោះនៅជិតថ្មាយរៀងរាយជូរត្រា ។
បូជាតានស្រែចសលម្រោចបំណាន	ដីផ្លូចម្យងរំលងគត្តា
មហាសមុទ្ធជំដែងមបិមា	មកកម្ពុជាអារាពេលតម្លៃវា ។
ព្រះមហាកន្តកុដិបន្ទូទ្ធិសត្រា	សាងអាកាសនាយាយព្រះពាតុទេ
គោរពបូជាតម្លល់ទុកនៅ	ទុកឱ្យក្នុងថែ នៅជិតសាស្តា ។
យើងខុំគ្រប់ប្រាណដែលបានរៀបចំ	បុណ្យដីខត្តមេនដម្យយាត្រា
សូមជួនបុណ្យញ្ញាតិជួនជាតិខេមរា	អ្នកដែលប្រែងប្រាយបានសុខសាន្ត ។
ព្រះពាតុយាយដល់តម្លល់បុស្សុក	សូមឱ្យបានសុខក្តាំខិត្តនេះ
ត្រជាក់ត្រជំខត្តមេឡិងថ្នាន	ចម្រិនមានបានសុខសាន្តតែទេ ។

សូមអនុមោទនា !

សាចុ ! សាចុ ! សាចុ !

ដោយឧបាយក ឥុយ ឬុខណ៍

(សៀវភៅ ក្រោមថីគាត់ ភាគទី ១ , ទំព័រ ៩០៦)

៤៥~ ចង្វាយក្រសារថាំងុប់រោះជាថីជាតិ

(រោះចន្ទុមគេទស្សន៍ព្រៀរមរបស់រោះសម្បានអូខិត)

លង្ហាញឱការសម្រស់ពេញ

សំឡែងសត្វយំលុងលោមហប្បចឹះយ

ផ្លូវក្រើងចុះភ្លៀដំមាននីយ

បានដ្ឋានអក់យបកើឯប្រើនណាស់ ។

ដើមឈើតួចធំខេះទំខេះបើរ

ពេលធ្វើលគេដើរបើរពព្រៃនាកាស

តែនូកប្រើតបៀវនសត្វសុខសាន្តលាស់

អរណភីច្បាស់បើររកចំណើ ។

វិបារអស្សារប្រចនាមិនាស

ដំបូលបិទមាសចាំងដែលសិនី

ទ្វារបិទដួចប្រាក់ន្ថោកក្បាច់ដោយដែ

ពិតានបានថ្វួលយុកមាសប្រើនជាតា ។

រៀបចំតុបំពេងគ្រឿងតាំងទាំងនាយក

ទុកបុជាថ្វាយត្បូរឱ្យដែនជា

ជាមាសប្រាក់ពេជ្រវេលចរចនា

ភ្លូវដីសារតាំងតាមមុខទ្ទារ ។

ត្រួនព្រះវិបារជាទិគោរព

ជិតភីទិន័យប់គោរពបុជា

មានប្រើនជាតិសាសនីបុរាណដែលវន្ទា

ភ្លោនលេងបុជាប្រះទាបជាតុ ។

សំឡែងស្ថិករាជធម៌សម្រាប់ខ្លួន

រំភើបពេកវិក្សស៊ិមនិកព្រោតិ

ចង់ឱ្យកនុនចោរទៅយើតូទៅទំន

ប្រះទាបជាតុប្រះភាគវន្ទា ។

លើរកពេជនដីគ្នានអីប្រជុះ

កោដ្ឋមាសដំតួចត្រូវប្រាំពីរជាន់

តម្លៃប្រះជាតុជាតិជាប្រះទន្លេ

តប្រើនដំនានទាន់ប្រះសាសនា ។

ព្រះចង្វឹមកែវស្តាំប្រាមម្បយអង្គ
តែម្រៀបដុរត្តាបុជាសាស្តា
អង្គព្រះទ្រង់ព្រោះនិញ្ញានមេនពិត
ថាំច្បាយបង្គំនិងលនៅសល់
ព្រះចង្វឹមកែវត្រាប់មានរសី
ពេលប្រង់ព្រោះមរដ្ឋិចបញ្ចូន
តុឡវយើងខ្ញុំបង្គំសំព័ះ
រៀបគ្រឿងប្រជាប់សម្រាប់បុជា
បងើតបានជាសម្បាល់ជាតិ
សុមិរិបានត្រប់បនិសុំយ

ការពារិតផ្ទៃដែលវារក្សា
ដោយចិត្តប្រែច្បាប់បានយើព្យានាល់ ។
បិរីសទម្ពលមិត្តជិតចូលគាល់
ពីព្រះទសពលនៅដីលំតម្លៃវ ។
កាលព្រះជិនស្រីតដុម្ភានៅ
បិជ្ជធម៌ខ្លាត់ទូព្រះភកវា ។
ខាងមុខកោដ្ឋមាសរុត្រះរៀបត្រា
ថាំពេលហើកទ្វារបុជានាល់ដែ ។
បិតិខំងក្រារព្រោះសរវៈស
សុខសុប់លំថ្វបិនិព្យាន ។

សុមអនុមោទនា !

ដោយឧបាសក គុម្ភ សុចន

(សៀវភៅ ព្រះមិនគាត់ ភាគទី ២ , ទំព័រ ៦៤)

៥៦ ~ ចម្លាយក្រោមប្រុងប្រាណពីព្រះស្រីបានពាណិជ្ជកម្ម

ព្រះស្រីមហាថោធីកោះស្រីលង្ហា
ពួជពុទ្ធគម្មាត់ឈ្មោតម្លៃវ

ព្រះសង្ឃមិត្តាថែវនាំទៅ
អារមនាថោច្បាយព្រះរាជា ។

មែកទិសទក្សុណានៃពេធីទីមួយ	ដ្ឋានលាស់ចេញត្រូយំហេតាមនាក់
ស្អែចនាតមកជិតប្រើប្រឡងមាមទារ	យកទៅបុរាណនៃនាក់ស្ថាន ។
បានគុណប្រាជសង្ឃមិត្តាជីវិ	ព្រះអរបណិតនានាតាងបាន
ហេតុលុយដោយកីសុខសាន្ត	សេចប្រពិនាយបានដល់សព្វថ្លែ ។
តិច្ឆូវយើងខ្ញុំក្រុមជម្លាយក្រា	មកដល់ដែលជាអស្សាយពេកវេក្រា
មានកងយោជាការពារយប់ថ្លែ	ពេធីមានតម្លៃនៃព្រះសាសនា ។
ពេធីប្រពិនាយលើខ្សែនមានយស	បិជាន់យ៉ាងខ្ពស់គ្រឿងដែលជាបាយ
យើងខ្ញុំរៀបចំក្រុមជម្លាយក្រា	នាំបណ្តាការមានប្រាជ័យ ។
ហេប្រទក្សុណានីនពេធីវង់ដំ	ដំឡើបិជ្ជមានរក្សាទុកដ្ឋាយ
ព្រះពេធីខ្លស់ដំយើងខ្ញុំទាំងឡាយ	មកពិចម្ញាយថ្វាយទីកន្លែងប្រុងប្រុយ ។
ជិតកល់ព្រះពេធីប្រាស់បុរាណ	ឡើងបណ្តាក់ត្តាដាការគ្រារាប់
ស្អាប់ចិនទេសនាស្អាប់ការរៀបរាប់	បុរាណប្រប់សព្វហើយត្រឡប់វិញ ។
សូមមហាកុសលផ្តល់បរិបុណ្ឌី	បុណ្យប្រពេលមេដឹងបំពេសុខ ។
សុខទាំងផ្លូវចិត្តពិតតតម្លោម្ខញ	ត្រឡប់មកវិញសូមដឹងបំពេសុខ ។

សូមអនុមោទនា !

ដោយឧបាយក គុណ សុខន

(សុវត្ថិភាព ព្រះមេរិភាថ្ត ភាគទី ២ , ទំព័រ ៣០)

៤៧~ ឥច្ចូយោត្តាលាស្ត្រំទុកដាក់

សុមនកុជាមហាគារី	ភ្នំខេស់ទីពីរនៅប្រើលង្ហា
ទោះបីភ្នំខេស់ជោគេជោគេយ៉ាងណា	ប្រាថ្ញាទោះតាមរក្សាយម្រោះអន្ត ។
មេយិមីរស្បទំភ្នំបានសុរិយា	ផ្ទវរស្របវិរអស្សាយមាត្រាថ្វោនខ្លែង
វិលឡូវិងវិលចុះខុសពិធីវិត្រដៃ	ពេលឡូវិងវិលកង់ចង់ក្នុងចង់កំយ ។
ចម្ងារតុចដំលើភ្នំទាបខ្ពស់	គួយគន់សម្រស់ទេសភាពព្រឹករីព្រោ
ពុំពេលទំឡេងបក្សាបក្សី	ផ្ទះសំណាក់ថ្នូចចំណើនិកសច្ងរ ។
មិលចម្ងារតែបញ្ញរំហោតាមភ្នំ	ទីកជោគេតុចដំរណីនិងផ្ទះ
តាមចង់ដំភ្នំរំលំបន្ត	ផ្ទាល់ឈើគ្រប់ពណ៌លម្អិតម្អិត ។
រំលងប្រើនប្រានប្រើនចុះប្រើនភ្នំ	បានយូបជូបជូម្អិតម្អិត
មានលកកទំនិញចុះទិញប្រាងប្រាង	សម្អាយបុសមាមុន្តែផ្លូវតាមលក់សង ។
ឡើងតាមដំណើរឡើងរដឹងរបុត	ភ្នំសុមនកុជាមេខស់ត្រូវស្រប់ស្រែង
ដល់ចង់ដំភ្នំពាក់បែកដំរុង	មានគោមានឯងចម្រោះជាតិសាសន៍ ។
ប្រើនឡើងអស់ដើងយើងយកដែងឃុំយ	ថែមឈើប្រត់ម្អិយជូយដោលបានខ្លះ
ដូលអ្នកជូយចាប់សម្រាប់ប្រុរដ្ឋាល់	ជូយដល់ចាស់ទីលីនិងខ្លះក្រាប់ ។
ហត្ថ់ហេវិខ្សោយឱ្យារេអស់កម្លាំងកាយ	តែចិត្តសប្តាយប្រមដោយស្វោះ
ដើរដែងឡើងចាំចំណាំមិលត្រា	ក្រោងមានឈើជាដូយគ្រាប់ត្រាទោះ ។

ធមលប៉ាយបង្គំស្វាមព្រះបាសា	វេសព្រះភកតវានាពេលយប់រដ្ឋា
ត្រជាក់យោងណារដ្ឋៃផ្ទានីនៅក្នុងឈុមនកូដរហូតសព្វថ្លៃ	គិតអាមុននទៅក្រោយឡើតដែរបុ ។
ឯកស្តីមនុស្សប៉ុណ្ណោះទ្រួតមិនបានទេ	បិរិសទេប្រើបានវេសព្រះក្រឡើងចុះទេសកិ
ខ្លះឡើងពេលយប់សូត្រធំ ពួក	បង្គិជិតកិរិយាមិលថ្លៃរោះ ។
សម្រាកលើក្នុងគ្នាថាគារិនអស់	ត្បានសល់ចន្លោះដ្រៀវត្បាត់ពេញពេញពាល់
យប់ត្រជាក់ខ្លាំងសុវត្ថិភាពបង្គំស្តី៖	មុនពេលថ្លៃរោះច្បាយព្រះមួនឡើត ។
ពុទ្ធបិរិសទេយើងត្រូវការឡើងចុះវិញ	ដឹងចិត្តទេឡើងពុយកបុណ្យជូនព្រាតិ
ចុះមកក្រុមយើងវិនដឹងថែមឡើត	ដំណើរត្រូវតែព្រៀវតាមសំពីរិបីថ្លៃ ។
តែទោះយោងណារដ្ឋៃផ្ទានីថ្លៃ	ចងចាំតតកេចដួចថ្មីក្រោមថែម
យើពុព្យលេមាលក្នុងឈុយពេកវិក្រ	ជែងជាប់លើផ្ទៃពាណកសំសន្នាត ។
លាសិនហិរញ្ញកសុមនកូដា	លាចទំនៃទៅតាមនាមាត្រ
សូមច្បាយបង្គំលាស្វាមព្រះបាសា	ក្នុងក្នុងប្រាសាទប្រពិត្ថាននៅ ។
លាតាំបន់ក្នុងឈុយិលិវិញ	រចយនូនទេឡើងមិលដួរ
លាចម្លារតែលាតាំងប្រោះរដ្ឋា	លាយកបុណ្យឡើងនៅក្រោងវិញ្ញុហើយ ។

ដោយឧបាសក គុយ សុខន

(សេវវិរកោ ព្រះមេរិភាគា ភាគទី ១ , ទំព័រ ៩០៧)

៤៨~ ចង្វារត្រាសន្យាប័តិប្បុ

ខ្សែលំបក់រកិយរហើយកាយា	នាំចិត្តដោះឆ្នាព្យាបុជា
ខេត្តឱខ្សែលំបក់ពិធីសន្តានា	ដល់ខេរងាអូលំបក់ពិធីដើង ។
ត្តានអីប្រសើរសើមានបញ្ញា	ទ្រព្យក្នុងលោការគោលិកតម្លៃង
តែត្រូវឯកាសដោយទឹកនិងភើង	ត្រាក់រលិកកៅឡិនពុទ្ធបិវិស័ន្ធគើយ ។
កន្លែងថ្មីយប់គោរពុជា	ដល់ពេលវេលាត្រឡប់វិញបើយ
លង្គាតណ្ឌាជិតត្តាបង្កើយ	សូមលាសិនហើយទៅកម្ពុជា ។
ត្រៀត្តុខ្សែស្រស់ស្របសំលង្គា	ជាកោះយក្យាកណ្តាលគង្ហានា
ព្រះអង្គផ្ទាប់ប្រាសនាគាតក្នុងយនាគមា	ចាំរឿនត្តាងលំប្រាតទ្វូវ ។
អស់យក្សុយុទេវេនៅតែមនុស្សា	យាងប្រះទន្លេចង្វួមកើរវេទេ
គោរពរក្យាសាសនាគង់នៅ	បរិស័ទៅតែងទៅគោរពុជា ។
តណ្ឌាលង្គាយារាត្រាកំពុង	ធម្មយារាត្រាសងនេចាត់លំរូមត្តាតា
ទោះយប់ងីតប្បរក្តារងា	ដោយមានសម្រាតុំពារទៅបាន ។
ក្នុងចិត្តរំភើបនិបតែមកដល់	បានជួបយើពុំផ្តាល់ហូសពិការស្ថាន
អស់យក្សុយុលង្គាលោសនាថ្វីងច្បាន	លង្គាមានជានស្ថាមប្រះបាន ។
តណ្ឌាជិចប្រជុំប្រើនរដ្ឋ	មានពុទ្ធប្រវត្តិពុទ្ធស្ថាននានា
នេចាត់ប្រសួតអង្គប្រះភតវា	សល់គោលច្បែជាកសិតុតានេវទ្វីយ ។

បិស់ទាំងឆ្លាយវិកាយ ដែលផ្តល់
 កប់ទុកក្នុងចិត្តពិតតភាពថាត់ឡើយ
 អាកាសយានដ្ឋានបានរង់ចាំហើយ
 លាច់ចំនួនសារដែលបានបំពេញ
 ឱមាតុក្នុងធមីរីឡើយទៅហើយនឹកណាស់
 ភ្នំពេញវិលវិញវាយអាកាសចរណី
 ដងចិត្តដិតជាប់គ្រប់សព្វទៅឡើយ
 ធ្លាប់រស់ជូនជូនច្បាតិសន្តាន
 សូមបុណ្យក្តុសលដល់ដែលយើងបាន
 ដួយយើងខ្ញុំឡើងដួយព្រាតិគ្រប់ត្រា
 សូមបុណ្យដែលខាន្តិជម្លាប្រាំ
 ឆ្លោះតម្រង់ឆ្លើរទៅត្រីយនិញ្ញាន
 ធ្វើដែលបានបំពេញឡើយ
 តម្រង់រកត្រីយកំឱ្យមេដឹង ។
 ជាថ្មីចិត្តក្រាយត្រូវត្រឡប់វិញ
 ទន្លេពាប់នៅទៅតាមដីរដម្ដឺ ។
 ធ្លាប់នៅដីជាសំណើនៅក្នុងមាស់តាំង
 រួចឡើបបន្ទាល់នៅស្អាន ។
 សូមលាសិនហើយណាមិត្តកល្បរាល
 ថ្មីក្រាយតង់បានរាប់អានជាត្រា ។
 ធ្វើទាំងបុំនានទាំងបុំជាតា
 ឱ្យបានសុខជាលុះត្រាងវសាន ។
 ដួយការប់ដួយផ្លាយបន្ទានឱ្យបាន
 ដូចតែសុខសាន្តរៀនរហូតទៅ ។
 សូមអនុមោទនា !
 សាង ! សាង ! សាង !
 ដោយឧបាសក ឥឡូវ ឥឡូវ

(សៀវភៅ ព្រះមេរិភាភា ភាគទី ១ , ទំព័រ ១០៦)

៤៩~ ចុះរាយក្រឹត្យលទ្ធផល (សែវភ័ជនិយត្តនាឌី)

ដែនជីមួយដំដែនដំជាន់គេ	ដែនទីតូចទេមានថ្មរព័ន្ធព័ទ្
មានខ្សោយបត់បែនព្រមដែនកំណត់	គ្រប់គ្រងរាជរដ្ឋប្រាកដប្រជាតា ។
រាយការម៉ែនកំហុសដឹងមួយតារា	មួយភ្លាមៗអស្សារ្យមួយចាប់រាយ
សមុទ្ធព័ទ្ជីជុំម៉ឺមាមា	កណ្តាលគ្នាដាប្រទេសមួយ ។
ព្រះពុទ្ធសាសនាមានការផ្សេងៗផ្សាយ	ជល់ជនទាំងឡាយរំសាយទុកព្រៃយ
ផ្សាយព្រប់ទិសទិទីមួយទៅមួយ	ធម៌ជាត់នូយមកដូយរំដោះ ។
សត្វកុងលោការប្រចាំកើតសុខ	តីយខ្លាចកិច្ចកុងភេះមុខក្រោយអស់
គ្រប់អំពើលួយបង្អែនទំនាក់	ឡាយសប្បុរសហតែអស់ខិះសារ ។
វត្ថុធួលសាមគិតិសិធមីវត្ថុខ្សោយ	កសាងហុវក្រៈបែងចែកព្រះសាសនា
ដីអូស្សាលិសាមគិតិសិក្សា	ធម៌ព្រះសាស្ត្រថ្វោះថ្វាកនុង ។
មានសាលាងបំប្រជុំប្រើប្រាស់ជាតិ	សាងកុងឯច្ឈ័ំបានធ្វើបុណ្យផ្សេង
បិយប់បិះថ្វោះតាមីសោរប្រាង	ិធម៌សារបុណ្យផ្សេងចម្លងដឹងទាន ។
កាប់បាត្រព្រះសង្ឃិតិត្សីង់ចង្វាន់	ប្រគល់លោកនាន់ចង្វាន់ដែលមាន
រូបការយនេះណាមានការស្រកយ្យាន	វេរកាបារទានមានសង្ឃឹម្យប្រាកដ ។
វេរកុដិច្ចាយសង្ឃិតិត្សីង់ស្សារតិ	សេនាសនេះថ្វីលើដីកូងវត្ថុ

កាត់ខ្សែបុរាណចំណេះសម្រេចកំណត់	កុនិសង្ឃ្រាកដជាបុណ្យវ៉ែងថា ។
បរិស័ទសហរាយស្រស់ព្រាយគ្រប់ត្តា	ព្រមដោយសទ្ធបុជាសាសនា
ទាន់ព្រះធ័រនៅត្រូវខំសិក្សា	ស្អាប់ធ័រនៅត្រូវកើនពិត ។
សិក្សាប្រពេជម៉ឺលមួយពេញ	សាងកុដិសាលាក្នុងវិត
ព្រះសង្ឃ្រេចនៅឯណីលណ្ហប្រជុំ	បានគេងប្រជុំពិតត្បិតកុដិសាលា ។
បុណ្យកើនឡើងជាក់ដល់អ្នកទៅនឹងនាយ	ដែលបានខ្ចោលខ្លះខាយក្នុងបុណ្យនេះណា
ផ្លូវមទិនការបាយចាយចិកា	កសាងសេវាសន៌៖ច្បាយសង្ឃ្រេច ។
សូមបុណ្យដែលបានធ្វើពេលនេះណា	សាងកុដិសាលាអាបារធ្វើពីផ្ទុំ
បានវេរប្រគល់ចំពោះព្រះសង្ឃ្រេច	ជួយខ្ញុំព្រះអង្គសុខគ្រប់វេលា ។
ខ្ញុំសូមខិត្តិសបុណ្យទៅនឹងនាយ	ជួនព្យាតិសន្តានឱ្យបានគ្រប់ត្តា
រកសុវត្ថិភាពកំណត់ព្រះសង្ឃ្រេចគ្រប់ត្តា	សុខគ្រប់វេលានៅត្តានិញ្ញាន ។

សូមអនុមោទនា !

សាងដុ ! សាងដុ ! សាងដុ !

ដោយឧបាសក សុយ៍ សុដន

(សៀវភៅ ព្រះមេវតាទា ភាគទី ២ , ទំនើ ៦៤)

៥០~ សុទ្ធផ័ត៌មានអគ្គនាយកិចន្ទុកុមារណ៍

យើងរួបដៃរី សំឡេងកៅ
ខំមើលខំស្តាប់ប្រពេញបំអាន
សូមដំឡើងអំណារគុណដីជ្រាលដ្រោ
និកយើងពុទ្ធស្តានដូចបានរៀបរាប់
សូមទានអភីយប្រណិតនៅលើ
វំក្រងមានខុសផ្តើមវំលងត្រូវបាន
យើងខ្ញុំសូមលាមួយត្រាសិនហើយ
ដ្ឋាប់នៅជុំត្រាជីថាបានបង

ទាន់កែតកនៅក្នីត្រឡប់ស្តាប់បាន
វំក្រងលោកខាន់បានត្រីមធុញចប់ ។
ដែលអានសេវាំរោកវៅរបុតចប់
ទោះមិនត្រប់សព្វប្រមួយយ៉ាងណាប់ ។
សូមខ្សោចនៅស្រែមិនមិនបាន
សូមទានមេត្តាជីយចាំបំផុំ ។
អាលីយនៅឡើយត្រាគំដែលកន្លង
សូមឱ្យបានផ្តល់ជូនជូនកំបី ។

សូមអនុមោទនា !

ស្រាវ ! ស្រាវ ! ស្រាវ !

ដោយឧបាសក គុម្ភ សុខន

(សេវាំរោក ព្រះមេរិកាតា ភាគទី ២ , ទំព័រ ៨១)

៥១ ~ ចិត្តប្រព័ន្ធទាំងទូទាត់

ក្រុក្រមុជមួយជាតិមានយាមទប្បសស្រី	នៅលាងពេញរដ្ឋឱ្យកើតកូវស្វែហា
បើស្អែប៉ែស្អែប៉ែណាស់សិរីអស់សង្ការ	ឈើចិត្តពេលណាបើកនប្រហារត្រា ។
ក្រម៉ែមម៉ោយចំណាយចូលរស្សី	បើគេមានបិត្តរដីបំពារ
គ្នវតែយោតយល់ដល់ប្រុសដុះច្នោតា	ចង់បានករិយាជាត្រីស្រីប្រព័ន្ធបាន
ត្រាំខាសតតស្សីចិត្តនឹងត្រាំត្រា	ឃើងថាករិយាយឱ្យប្រុសដែទេ
ប៉ែពាល់ដល់សាច់ថ្វាច់ដោយដែ	តើគុណភាពផ្លូវត្រីដើរីខីខែ៖ ។
ប្រពន្ធសេះក្រពាក់ត្រប់លក្ខណីបិមបិយ	ខ្ញុំខ្ញុំដល់បិត្តរដីចអង្គម្មាស់
បើស្រីសេះក្រពាក់លាក់ត្រីមករាយខាស	បិត្តរដឹងខ្លួនណាស់ខ្ញុំសាចប្បសនិងស្សី ។
មុននឹងធ្វើអីស្រីស្រីគិតសិនស្សន	កំឡុងខ្លួនចង្វនពេលបែកបិត្ត
កំលេងលួចលាក់ដើល្បេងអ្នកជាស្រី	កំលុក ល អី ណាស្រីថ្វិលាបា ។
បងើតសាច់ថ្វិតផ្លូវសាច់ព្រោតិ	ស្រីមានមានយាមទ្វាតិជួយរក្សា
ដំឡើកក្នុងប្រហែល	ជួយក្នុងប្រសាស្ត្របាយសុខសាន់ ។
ដូនមួយដូនយុទ្ធផលឱ្យកើតឯកភាគគេបិ	ទិកិចិត្តស្សាមិត្តារតិអ្នកអាន
ចង់រក្សាបែងពុជ្ជិតខ្លួរបុរាណ	ស្រីខ្លួនដែលមានប្រព័ន្ធបិត្ត ។
	ដោយឧបាសក ឥឡ សុខ សុខខេត្ត

(សេរីវករដំនឹងយសតិ ភាគទី ១៨ , ទំព័រ ១០២)

៥២~ ចិត្តស្នូលាកវិយោ

រាជីមកកាត់បាត់ពន្លឹងថ្វី	គេងគិតកើយដែប្រមេរកត្តា
លួងលោមស្មោរបាទាដែងបាន	ពាក្យវ៉ែប្រជាសាល់ដែងនៅដី ។
មានក្រោម្រោយសុមុរ្តិត្តា	នៅក្បែរភីយាតាតុគ្រោងពិត
លំបាកមេឡុកិតាបីនៅដី	ដួយផ្តល់កំនិតគេងគិតរមត្តា ។
បើមានលាករប្រើនកិនតែសុក្តិយស	ហូបទៅមួយពោះរស់តែវេលា
ថ្វីសោរអាណិត្យដូចចន្ទអង្គារ	ថ្វីថ្វីការងារពារថ្វីបុណ្យជាតិ ។
បើអត់ប្រាកខេីឱ្យតែដួយត្តា	កុឱ្យភីយានាគត់ត្រាតិ
គេចោទភីយាតាស្រីជួរជាតិ	រស់តែមារយាយជាតិស្រីបិន្តិថោល ។
ហេកវិសនវេទនាគាតិជាស្រី	បានដូបដុបិជុតកិតែលបោល
ចិត្តជាប់តាមបីដូចស្រីមោល	បើបិន្តិដើរបោលប្រួងសែនក្រោះគ្រា ។
ប្រពន្ធបាត់បីស្រីទូកតតែល្អ	ថែមត្រូវនៅថែមកូនដែលកំព្យា
បានបីលវិញពេញដោយរោគ	ព្យាពាលពុជាសារមេរកទៅ ។
រើនវារមនុស្សសត្វិវបតិសង្គម	អ្នកត្តុចអ្នកដំឡុកដំដោនៅ
អ្នកត្តុចអ្នករកអ្នកដំឡុកដោរ	ខំស្សីងរកដូរទៅទីជុំតទូក ។
	ដោយឧបាសក ឥឡ នុចន

(សៀវភៅកែវដំនួយសតិ ភាគទី ១៨ , ទំព័រ ១០៣)

៥៣. ពិត្យប្រព័ន្ធឌីឡានីតិវិយោ

- (ស្រ) - ព្យួរឯកជាការខ្សោយចុះឈ្មោះ
(ស្រ) - ស្អាមិខូចដាកវិយាស្តីថា
(ស្រ) - ប្រុសហើយនិងស្អាមិកិវិយា
(ស្រ) - គ្រោះចិត្តស្រឡាត្រាត្រីនិងស្អាមិ
(ស្រ) - បើប្រើបាស់ក្រុងដៃនីតិវិយា
សូមិភាគត្រីកិច្ចិតតាន
(ប្រ) - ត្រូវហើយណាលីសិលិអាណិតគេ
ប្រាប់តាមទូរស័ព្ទឱ្យរាប់របៀប
(ស្រ) - រួមរស់រាប់ឆ្លាំអូនចាំដានិច្ច
រដ្ឋវប្បធម៌នកនុងដុតទៅ
(ប្រ) - កំបារអ្នមិចិនភ្លចទេ
សូមទៅស្រីមកកំបែលផ្ទះទេវ៉ត
(ស្រ) - សូមិភាគក្រោះចេនិវេយ្យនិងស្អាមិ
បានយល់គ្រប់ស្វែស្វែបំភុងសន្តាន
(ស្រ) - ប្រពន្ធអានហើយស្រីយិនិងនិច្ច
ទោះនៅដែលណាប្រាថ្មានិបត្តា
(ប្រ) - មាសសុខដុតខូចមិនដូចបុណ្យ
(ប្រ) - ប្រពន្ធគកការសុវត្ថិលិនិ
(ប្រ) - តែងប្រចណ្តតាបានដាក់ត្រី
(ប្រ) - ចិត្តប្រុសប្រើដល់ស្រីត្រប់ប្រាកោ ។
ហេកជូយជាត្រាដែលធ្វើរ៉ាន
ិនិច្ចប់អានបានស្រីប្រើនិណាស់ ។
ពេលហិចំនេរគេ តែ មកដាស់
កិច្ចិសំខាន់ណាស់បងរបៀបទៅ ។
ដំបូលផ្ទះលេចបងភ្លចប្បន្រោះ
មកទល់តម្លៃរដ្ឋវប្បធម៌ទេវ៉ត ។
ចាំពេលចំនេរបងវិវឌែលដោរ៉ែត
(ស្រ) - ផ្ទះលេចចចដោរ៉ែតដោរ៉ែតនៅមេចបាន ។
ចុលទៅអប្បនិងចិត្តអ្នកអាន
រួមរស់សុខសាន្តបានយល់ចិត្តត្តា ។
ស្អាមិអានចប់លេងស្វែបំកិវិយា
ស្អាមិកិវិយាការត្រីមូល ។
ដោយឧបាសក ឌុយ នុចន
(ស្រីរការដំស្មួលសិកាតមិ ១៨ , ទំព័រ ១០៤)

៥៥~ ចិត្តអនុវត្តន៍

ម៉ែត្រីបេក្ខណា	កុននៅកំព្រោ	នៃទនាមុខជ័យ
ម៉ែត្រីបេក្ខណាយទៅ	ឱ្យត្រូវធ្វើការ	បើមានយាយតា
	ហេរថាមួលបើយ ។	
មានអីសុខទៅ	មានម៉ែអតិថិជ្ជ	ខ្លួនតូចនៅឡើយ
មានអីអតិថិជ្ជ	មួលម៉ែកែរកំកើយ	កុនកំព្រោបើយ
	សិរីយទូក្រកាន់ទេ ។	
កុនយំតែនៅល្អ	កុនចង់នោក់ក្បាង	ម៉ែមីដូចគេ
កុនគេងម្នាក់ជាង	ចំបែងម៉ែនេះទេ	ត្តានម៉ែបំពេ
	មេម្បុលត្រូវបែង ។	
កុនគេមិនយោរ	ឱ្យគេ ឬ ព	ម៉ែ ល ប្រឡង
ចំណុកូរវំហៈ	ម៉ែមីសម្រេង	គេអូតំក្រួងទៅ
	កុនឯងចេះណាស់ ។	
ខ្ញុំយើរមិលគេ	សំណានម៉ែនេះទេ	កុនគេតែតុខេះ
ខ្ញុំហេរិយរភីក	ស្រោកទឹកសុំពុខេះ	បុណ្យខ្ញុំតិចណាស់
	ខ្លះតាំងពីក្រួង ។	

ជាតិកូនកំព្រា   នងទុក្ខប្រប័ត្រា   នឹទ្ទាន់ក្រោលង
 ពុំមែនតែខ្សោះ   យំសោកសង្គម   ត្រូវគិតដល់ក្រុង
 មុនលេងលេចត្រា ។   (សៀវភៅការដំឡើយសតិ ភាគទី ១៨ , ទំរី ១០៥)
 នៅយុទ្ធសាស្ត្រ ឥឡូវ និង
 (សៀវភៅការដំឡើយសតិ ភាគទី ១៨ , ទំរី ១០៥)

៥៥~ ក្រោមខេត្តក្រោមខេត្ត

គន់មេិលថ្វោត្តំ   លើខ្លួនដើមដា   វិលិវុលម្ប
 ចចិនអាងភ្លាំ   វិលិវុលដល់ក   វិលិលុតបន្ត
 វិលិវុលដលូម៉ែង ។   គន់នៅលើគោកគោក   សត្វលោកប្រហែល
 គន់មេិលសត្វលោក   អនុងកិលេស   សុច្ចិតអ្នកចេះ
 ត្រូវលិចលង់ក្នុង   ចំណោះអស់ថ្វាក់ ។   កំព្រោះមនុស្សជាក់
 ត្រូវលិចលង់ក្នុង   ចាបជាប់ត្រូងល្អ   កំព្រោះមនុស្សជាក់
 ឯមនុស្សខ្លួនឯង   ស្មោះកាយសស់កិ   ក្នុងត្រូងមាសប្រាក់
 និលជ្រាក់អបាយ ។

ដូលដូចគេប្រាន	ដើមដើរវិញ្ញាបន	ប្រណាតតអន្តរាយ
បើភាតគិតិ	ធ្លាក់ទៅអបាយ	រងទុកដៃងឆ្លាយ
	ពុំងាយរួចបាន ។	
ទីសចិត្តប្រាងស្សប់	ស្សាប់ខនប្រាងមេញ កម្រជាប់សន្តាន	
ទុកប្រាងស្រឡាញ់	កំណានចំដាប់ប្រណា គីពុំអាមបាន	
	កើតបានស្សគីឡើយ ។	
អាសុវខនណាស់	វិយកាន់តែចាស់	ជាមានសំហើយ
នៅប្រាកនខ្ពន	មាំម្យននៅឡើយ	ឱងតាតការេត្រិយ
	ព្រះវិរិយប្រាងវី ។	

ដោយឧបាសក គុម្ភ សុខន

(សូវវិរការដំនឹងយសតិ ភាគទី ១៨ . ទំព័រ ១០៦)

៥៦~ នាកែងខាងក្រោមបច្ចេកទេសខាង

សូមលើកបាត់សំពេ	បង់ព្រះរតនវ៉ែត្រ
ព្រះពុទ្ធប្រះដីថ្វិះ	ព្រះសង្គមវ៉ែត្រប្រះសាសនា ។
យើងខ្សោមវេនា	អាកាសនាប្រះករុណា
ប្រទានដីនេសនា	ប្រោសបណ្តាណុទ្ធបិស់ទ ។

ដែលមានទូកជាប់នៅ	ទល់ពេឡូវតិតស្បែបស្ងាត់
ស្រីកហ្មានមានវិបត្តិ	តំតរសាត់គិតមិនដល់ ។
សត្វលោកកែតមកហើយ	ទូកតំតស្សីយ៉ែសនខាយខ្លល់
ប្រាថ្នាបុណ្យកុសល	ចាប់មកដល់ពុំដល់ឡើយ ។
ហេតុនេះព្រះករុណា	សូមមេត្តាបង្ហាញព្រឹក
ព្រះធីនេះដងហើយ	ឱ្យផ្ទាល់ស្សីយពិទូកា ។
សូមអ្នកទាំងឡាយដើយ	បានមកហើយគ្នាប្រះថ្នា
សូមទានមានមេត្តា	កំចរចាយឡើឡាសិ ។
ដីតាមឃើងទាំងអស់ត្តា	សូមទៅជាអ្នកមានភ័យ
ប្រុងស្តាប់ចាប់យកន័យ	ព្រះធីថ្វីថ្វីនេះណា ។
ដោយឧបាសក គុយ សុខន	

(សៀវភៅជាតិសុយសតិ ភាគទី ១៨ , ទំព័រ ១០៣)

៥៧~ ចុណ្យរួមិនជាន

ចិត្តបុណ្យចូលដល់កុសលកែន	ទានសិលមចម្រើនកិនសុខស្បែប
តទៅថ្វីមុខមិនអភ័ព	មានបុណ្យជាថ្មីជាប់ហប្ប័ន្យ ។

បិខេត្តឯងរត្តពទ័សិមា	គង់ចាំរស្សាយាល់ភាពី
ដល់ខេអស្សុជនៅព្រៃបុណ្ឌិមី	ព្រះសង្គមល់ថ្វីថោរស្សា ។
អស្សុជមួយវេចដូចរាល់ឆ្បៃ	បរិស៊ូចងងចាំចិត្តប្រែះថ្វា
កបិនកាលដល់បើយណា	រៀបបិក្សារាមិនឱ្យ ។
តម្លល់អង្គតែតម្លួយកន្លែង	រៀបចំតុបតែនជាស្សដែលស្ស
ទេសនារៀបរាប់ភ្នាប់និស្សុយ	ដែនឃីអង្គតែត្រូវថ្វាយសង្គ ។
កំណត់វត្ថម្មយហនតែតម្លែង	មួយឆ្នាំកន្លងមិនបងឃំ
បើខុសកាលបើយវេរច្បាយសង្គ	មិនឡើងជាអង្គកបិនទេ ។
ដលាកិសង្គរកបិនទាន	សម្រេចកើតមានរំបូកលើសតេ
មិនមែនបានតែម្នាស់ទានទេ	បានទាំងអ្នកវេរចំងព្រះសង្គ ។
ដែលបានក្រាលគ្រងគ្រូវេលា	អនុមោទនាគាត់ក្រុងតេង
សម្រេចបុណ្យបានទាំងអស់អង្គ	បានអានិសង្គប្រាំប្រការ ។
ទិម្មយបើធម្មតាំបានលា	កិត្តិជនត្តាគ្រោកទិនា
មិនគ្រូវាបាបតិក្សុងបទចា	មានត្តិសិក្សាបទនោះអី ។
ទិន្ទិរទោលាបោទោះថ្វីយប់	មិនបានយកគ្រប់ថីវរិបី
គិស្សដែលសង្គារី	ខ្លះមួយណាកិមិនមិនឡើយ ។
ទិន្ទិរាជនានំគណរាជាណន	ដែលគេនិមនចំនួនផែិយ

កោដនប្រាំយ៉ាងមួយណាបីយ	ពុទ្ធស័ស្តិទ្វីយេតាមប្រចាំខែ ។
ទិបុនរក្សាទុកបន្ល	អតិរកចិវរតាមត្រូវការ
មិនបានវិកប្បួប្បុយ៉ាងណា	នៅតែលើការប្រែពេទ ។
ទិប្រាំលាកកកិតតុងរាជស	ស្បែងផ្លូវដីខេះសង្ឃឹលកវេល
ត្រូវបានចំណោកតាមវិនិយ	ដូចអនុដែកដោយខ្ពង់ខ្ពស់ ។
នេះអានិសង្សប្រាំប្រការ	សប្បីលបញ្ហាការរូមរស់
សង្សទួលបីយមានកិត្តិយស	រួចរាបត្តិរត្រោះកបិនទាន ។
ចំណោកទាយកទាយិកា	មានចិត្តជំនួយនៅជាន់
ចំណាយធ្វើបុណ្យកិនទាន	អានិសង្សមានហ្មសបិរិយាយ ។
ពុំអាចរៀបរាប់សព្វគ្រប់បាន	សូមផ្លូវរកអានក្បួនទាំងឡាយ
មានអានិសង្សធ្វើនៅនៅឆ្នាយ	បានសុខសប្បាយរស់មាននៅ ។
សូមបុណ្យរំដល់បានទៅតែងរៀបរាប់	និងអ្នកអានចំណោកសព្វលើចក្ខី
កិតជាតិ លាត មានសិរិ	រហូតដល់ថ្មីបិនិញ្ញាន ។

ដោយឧបាសក **គុម្ភ សុខន**

(សៀវភៅសិក្សាប្រព័ន្ធសុគ្រារទី ១ , ទំព័រ ៩៣៨)

៥៥~ តតិ៍បេជល់ខីក ដឹកចាបន់

រក្សាតិក្នុងព្រៃតមេខស់	នៅសល់តែម៉ោងចារចងចាំ
ខំប្រើងលួយគណាស់អស់រយឆ្នាំ	ត្រូវការបច្ចុប្បន្នការបំពេញ ។
គ្រប់បង្កាយជានានេះ	ការការណ៍នឹងពួនតុបតែង
ធ្លីដៃត្រាមឈើទាលវាលបែកដោង	ដូចទាំងខ្ពស់ត្រូវការសារស្ថិ ។
បំណាច់ប្រើប្រាយឱ្យឈើសំខាន់	ដីតមានឈើខ្លះចាប់ប្រើប្រាសី
តាតិរដន់ទីក ដឹកដន់ដី	លេលកធ្វើស្ថិតាមសាច់ឈើ ។
ក្រុមអ្នកដឹកសិទ្ធិដែលង	អ្នកចែងចាត់ដោងឱ្យការធ្វើ
ចែះពិតតតធ្លើដឹកសិទ្ធិឡើង	ចែះចាក់រកវិចាប់ចេញចុះ ។
កិច្ចការគរគារណោកខន្ទប្រាំ	ទិញតំការកម្ពស់រៀបចំតុលាស
មានបុណ្យឱ្យឡើងបាបឱ្យមុះ	គ្រប់ប្រសិទ្ធភាពកម្ពាត់ដែង ។
ដោយឧបាសក គុយ សុខន	
(សៀវភៅកាសិក្សាប្រៃស្ថិតិ ២ , ទំព័រ ៩០១)	

៥៩. ចេះតិចរៀបចំការងារស្ថិតិថ្លែង

សុវិយារៈរោនទេន់ទាបទៅ ចាំងនឹងពោធិ៍ដូរនៅយើងឯម្មាស
រួតដំណើរទៅទាន់នៅភូមិខេះ ឡុកទេសប្រើនិណាស់ពោធិ៍ក្រាស់ងងីត ។
ជីវិតនេះណាតាការតសុ ឱបសគុណាប្រុងរចន់មែនពិត
លំបាកមេឡមកុតិប្បូរិគិត ហើយការពិតជីវិតសុប់ស្វាត់ ។
ចេះតិចរំមងនៃនៅតែស្ថាយក្រាយ ប្រើកាយក៏ដោយត្រូវឱ្យប្រយ័ត្ន
ធ្វើដាយទាយដុំនាំមានវិបតិ មរណាមកកាត់ជីត់តែគិតិខី ។
ហើយកិតតិអិតិតែលឱ្យវេង កំធ្វើដូចតែងដែលនៅលេងដី
សុម្រីតែក្រោងលេងតែគិតិខី តែគិតប្រលួយជីតុខនទ្ទីយ ។
ដោយឧបាសក ឥឡូយ សុខន

(សៀវភៅកាសិក្សាប្រព័ន្ធសុគ្រាកទី ២ , ទំព័រ ១០១)

េែល ២០ ~ ត្រូវបានដឹងទៀត

.....

ព្រៃកយានមានទុកមុខរាមាណិត និកសីរីខ្លាចចិត្តជិតពិតតែរបស់	ជលមិនសាបសួន្យក្នុងត្រូវចាំថា ។
បណ្តាកំពុកដែលអីរបស់បុន្យ	ក្នុងកុវករីប្រើបញ្ជីលោងស្រាវ
កិច្ចការសមគ្គរាមត្តនាថី	រៀនចំបែកាលណារក្សាតុណាមី ។
ចង់ដើរត្រូវដឹងទៀតទៅខ្លួនអាត់	យកសញ្ញាបត្រជាមនុស្សបរិ
ត្រូវប្រឡងចេញពីអុងអាត់	ចាប់យករបរ តិចោរអី ។
ក្នុងកុំចេញពីថ្នាក់អប់រំលួយ	ដោយឱ្យឈាមក ឥឡូវ នូវជន

(សៀវភៅសិក្សាព្យាព័ណ្ឌភាគទី ២ , ទំព័រ ៩០២)

េែល ២១ ~ អិគ្គនេយោ

.....

ដំន់ទៀតដោរដំនោរត្រូជាក់	ចិត្តជាប់ជំពាក់អ្នកនោះទិន្នន័យ
ដែលអីនឹងសិក្សាព្យាព័ណ្ឌភាគទី ២ , ទំព័រ ៩០២)	សងសឹកសង្ការថាកំលែងនៃរោគ !

ដោយឱ្យឈាមក ឥឡូវ នូវជន

(សៀវភៅសិក្សាព្យាព័ណ្ឌភាគទី ២ , ទំព័រ ៩០២)

េែ~ រាជរដ្ឋាភិបាល

សូមក្រាបច្ចាយបង់	ផ្សោះព្រះបរមសាធារណៈ
ជាត្រូមនុស្សទេតា	និងព្រៃប្រាកេដាកទាំងបី ។
និងក្រាបច្ចាយបង់	ផ្សោះឧត្តមព្រះធ័រីថ្វី
ព្រះសង្ឃសារកែវនេ	អង្គិនប្រើព្រះត្រដែលព្រមទាំង
សូមច្ចាយបង់ដីផ្ទៀង់	ផ្សោះតម្រូវអង្គទួន្ននោន
ដីកនាំដាក់ធម្លាយន	សូមប្រទានធមីខត្តម ។
លោកវេការនៃនៅ	ក្នុងដំឡើងទូកដោកជាំ
ក្នុងព្រះអភិធម្ព	គីរមួលឱរបស់ចិត្ត ។
តែយើងខ្ញុំទាំងឡាយ	សែនខ្ពល់ខ្សោយវិលតាំងតិ
ចំណោងខុសការពិត	នាំឱ្យចិត្តវិតខ្សោចផ្សាយ ។
ជំនះនៅកិលេស	ឡើងតាំងេះប្រការលោលណា
សត្វលង់ក្នុងដែលសា	យើព្យរកត្រាទាតំត្រូវ ។
ហេតុនេះសូមព្រះអង្គ	ដូយស្រាថ្មីប្រជែងតម្រូវផ្សៀវ
ទួន្ននោនប្រេងប្រដៅ	ត្រាតទ្ធផ្លូវនៅទីនេះ ។

សូមនិងខ្សោចនា ! ដោយឧបាសក គុម្ភ សុខន

(សៀវភៅការិករាជក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ២ . ខែ ១០ ឆ្នាំ)

៩៣. ចូលរួមទិន្នន័យ

(ពាក្យព្រំចិ)

ដីវត្សមនុស្សសត្វិវបត្តិតែងមាន	រដ្ឋទុកប្រោកប្លានមានរយនាយ
ក្នុងវិធីសង្សារដើមហានឹងឆ្លាយ	ធ្លាប់ផ្ទាក់អបាយស្អាយអីឡើងទេ ។
រស់នៅទីក្រុងក្នុងភាពក្នុងខេរ	រស់នៅប្រុកប្រាស់ប្រុមិនដែលទំនោរ
នៅក្នុងថ្ងៃស្អាត់មានសត្វបំពេ	នៅប្រុកប្រាស់ដែលឱ្យឯក ។
រស់នៅថ្ងៃយប់គ្រប់ទិកនៅង	សុទ្ធជំបើងប្រែងចំបែងជំពងនឹក
ក្នុងការរួមរស់ទោះគោរប្រើក	មានអ្នករំលើកប្រកពិតណ្ហាដា ។
ដូចនឹងដឹងមុខិតុពិតជាបរវរ	នាំមានស្អាប់ដីលម្មុ តត្តា
បានស្អាប់ប្រាមេជ្ជីលូត្រប់រៀលា	នាំឱ្យសង្គ្រាក់ពិតជាប្រចក្ស ។
សទ្ធាចូលដល់តមលិចត្តលូ	នាំកុសលដីកែត ត តត្តាអាក់
មានយោនិសោមនសិការ៖	កុសលប្រើនថ្នាក់បណ្តាក់ត្តាកែត ។
សទ្ធានឹងមាតិកនាគំតិនិត	រួមជុំដឹងមុខិតុបានគិតបងើត
ធ្វើបុណ្យទានមានទាំងខ្ពស់ហកំណើត រន្រាថប្រើបងើតថ្ងៃលូ ។	
ចង្វារអំពិធីដឹងដើរសង្គមទាន	ចំណាយដនជានទោះមានប្រក្រ
និមន្តលេកតាមសន្យាប្រាមេជ្ជី	សន្សំសាងលូបនុអប់រំ ។

វត្ថុមានធម្យមិត្តជាកិត្តិយស
 ហើការទទួលមិនបានសមរម្យ
 សូមខ្សែសដល់ធម្យព្រាតិមិត្ត
 បានសុខចរបីនកុងសោរុណ
 ឧត្ថមខ្ពស់ខ្លួនរបស់យើងខ្ញុំ
 អត់ទោសឱ្យខ្ញុំទាំងអស់ត្វាងដ
 សូមជួបដម្ដិតិតិដូចចិត្តបំណង
 សូមឱ្យបានផ្ទុងផ្ទាត់ខ្ចូកភ័យ
 ដោយខាងក្រោម គុយ សុខស

(សៀវភៅសិក្សាព្រះសុទ្ធភាពទី ២ , ថ្ងៃ ១០៨)

៦៤. ចូលរួមជាមួយនាម
(ពាក្យត្រាំពីរ)

ដើរមនុស្សសត្វកុងលោកា
 កុងវិដសង្ការមហានឹងឆ្លាយ
 រស់នៅទីក្រុងដុំអូរ
 នៅកុងថ្វោនាត់សត្វបំពេ
 រស់នៅថ្វោយប់គ្រប់កន្លែង
 កុងការរួមរស់ទោសគោរពីក
 នឹងខ្លួនដើរមនុស្សសត្វកុងលោកា
 ធ្លាប់ឆ្លាក់អបាយមានចាំទៅ
 រស់នៅថ្វោកវេស្សែដើរ
 នៅថ្វោកទេនៅដែលិចិក ។
 សុខដែប្រើដែប្រាយដែបងនឹក
 មានអ្នករំលើកពិតល្អជា ។

ជួបនឹងដម្លាមិត្តិតបវរ	នាំបានស្សាប់ដម្លាមិត្តិ
បានស្សាប់ព្រះដម្លាមិត្តិតបវរ	នាំឱ្យសង្គាក់ប្រចក្ស់ ។
សង្គាថ្មលដល់តម្លល់ណូ	កើតកុសលដម្ល់ និតតវាក់
មានយោនិសោមនសិការ៖	កុសលប្រើនថ្វាក់ក់ចាប់កើត ។
សង្គាន់មានឱកនាំចិត្ត	រួមធ្លៀដម្លាមិត្តិតបដើរ
ធ្វើបុណ្យឱ្យទានខ្លាបកំណើត	រនាថបុឡើតសុទ្ធដែលណូ ។
មង្គារងិតដីដីសង្ឃោះ	ចំណាយធនធានទោះមានក្រ
មនុលេកទេសនាស្សាប់ព្រះដម្ល់	សន្សំសាងល្អខំអប់រំ ។
រត្តមានដម្លាមិត្តិជាកិត្តិយស	ឧត្តមខ្សោះខ្សោះនៅយើងខ្ញុំ
បើការទទួលមិនសមរម្យ	មេត្តាធិញ្ញុសំទោសដង ។
សូមខទ្ធសដលដល់ព្រោតិមិត្ត	សូមជួបដម្លាមិត្តិដូចបំណាង
បានសុខចប្រើនតែសោរប្រាង	សូមឱ្យបានផ្ទុកទុកកំប្រាប់ ។
ដោយឧបាសក គុម្ភ សុខន	

(សៀវភៅសិក្សាប្រព័ន្ធសូគ្រាគទី ២ , ទំព័រ ៩០៥)

៦៥~ សង្គមីនិមួយំព្រាតេះបច្ចុបាន

ជីវិតសព្វសត្វ	តែងមានវិបត្តិ	កម្ពុកាត់ទោសឱ្យ
យើរូវតែសុខពិច	ភ្លើចិត្តក្នុងតាមក្រោយ	ដលបុណ្យខ្សែតែខ្សោយ
ដុបកយន្តរាយ	ទុក្ខទោសដែងឆ្លាយ	កាយចិត្តគាំគ្រា
ព្រោះតែធ្លាប់ធ្វើ	អំពើពាណា	រដុកវិទនា
	ទល់ត្រាមសកម្ម	
សំនោត្រាយជិត	បានដុបដុម្បិត្ត	ចិត្តគិតចំណាំ
ដុចសប្បុរស	ដុយរដោះកម្ម	នាំកាន់សិលប្រាំ
	ចំដុយដៃរដ្ឋជុំ	
ដុយប្រាប់ដុយថា	នាំត្រាប់ទេសនា	ចិត្តនាក់នាក់សំ
ត្រាកទុក្ខគាំគ្រា	សញ្ញាមជុំ	រមគ្មាយរៀបចំ
	ធ្វើបុណ្យឱ្យទាន	
ចង្ហានជិតធ្លាង	រប់បាត្រច្បាយសង្គ	បាយត្រព្យផនដាន
សញ្ញានិងមាំ	កំព្រោះដុម្បិទាន	រៀបចំឱ្យមាន
	ព្រះដីទេសនា	

ស្មាប់ដីពីរោះ កុសលទ្វឹងខ្ពស់ រស់មានខូចសារ
 អព្រឹបញ្ចាតិមិត្ត ពិសារវាបារ ក្នុងថ្មីនេះណា
 ដោយក្នុងគ្រឿងប្រជែងៗ ។
 វត្ថុមានដម្លិត្ត និងញាតិផ្សាយជិត ជាកិត្តិយស
 ឱ្យគ្រូសារខ្ញុំ ឧត្តមខ្ពស់ខ្ពស់ ជាសាក្សីរស់
 ព្រោះបានធ្វើបុណ្យ ។
 សូមខ្ចិតិសដល គោរពដ្ឋីនដល់ លោកអ្នកមានគុណ
 ដ្ឋីនដល់ញាតិមិត្ត នេះពិតជាបុណ្យ ទុកជាដើមទុន
 ទៅព្រះនិញ្ញាន ។
 ដោយឧបាសក គុយ សុខន

(សៀវភៅសិក្សាប្រព័ន្ធសូគ្រាតទី ២ , ទំព័រ ៩០៦)

៦៦ ~ ស្រឡាច

សំឡេងត្រីមគ្របីមពាប់ ស្មូរបាត់សន្ទាប់បាត់ពុំសពពាយ
 ម្រោំងស្មាប់បុសរងគ្រោះអត់បាយ ព្រាត់ប្រាសអន្តរាយសោកស្ម័យ ក្រោំលេង ។
 ដោយឧបាសក គុយ សុខន

(សៀវភៅសិក្សាប្រព័ន្ធសូគ្រាតទី ២ , ទំព័រ ៩០៧)

៩៧ ~ ចុះត្រឡប់សាមគ្គិ

របាំងនៅទានអាស្រ័យអាបារ	ជីវិតមច្ចាមាស្រ័យគ្នា
ផ្លូវលម្អិតប្រកាស្រ័យនាក់	រាស្ត្ររស់សុខជាមាស្រ័យមហាក្សត្រ ។
ក្បួនរស់ការស្រ័យមាតាបិតា	វិវេយសិក្សាអាស្រ័យបងិបតិ
សង្ឃគោន់នៅទានអាស្រ័យបិស់ទ	ស្រុកមានវិបត្តិព្រះបេកបាក់ត្តា ។
តុឡូវបិស់ទស្សាត់មកដូចដុំ	រៀបចំសមរម្យដុំដោយសទ្ធតា
ធើជាសាមគ្គិយកប្រាក់បុរាណ	កសាងឡាយទានវិបារសាលា ។
រៀបចំថាត់ថែងបែងថែកការងារ	បង្កើតបានជាគណៈកម្មការ
មានចិត្តស្អុក្រាល់ប៉ះពោះសាសនា	ធើជាបុណ្យសាមគ្គិកសាង ។
ថ្វីនេះថ្វីបុណ្យដូចបានប្រចក្សា	មានដើម្បីប្រាក់ជាក់ជាក់សុតាន
សូត្រដីថែលនាមភាពរៀស្សុតាន	តាំងការព្រៃប្រាការភាពនាមព្រះ ។
សូមបុណ្យដែលយើងបានរប្បុមត្តា	តាមវត្ថុនាប្បែរនៅមុខដែល
ប្រមូលបច្ចុប្បន្នដែលវេអន្តាស	បុរាណសំពីរត្រវត្យសាងសង់ ។
សូមឱ្យគ្រប់ជាតិរបុត្រទៅ	តែទីនេះដែលមិត្តិជ្រុះរស់នៅ
បានដូចប្រាក់បញ្ហាប្រាក់បញ្ហា	ប្រចង់ជួយតម្រង់ត្រង់ប្រាក់និញ្ញាន ។
	ដោយឥបាយក សុយ សុខន

(សេវវេកវិសិករាជ្យប្រាក់សូត្រភាគទី ២ . ទំនើ ១០៨)

៩៨~ អ្នកប្រជាធិបតេយ្យ

សង្ឃមនកិច្ចវត្ថអត់ប្រមាណ និមនលិណ្ឌាតាតាមរៀលា
មិនឱ្យបិស់ទូទៅបាន គោរពប្រជាមេដ្ឋាន ។
ប្រជុំចស់ត្រូវបាន ព្រៃន់តាមគន្លារកបុប្បី
បានដួងបានឱយក្របលម្បងដ្ឋាន មិនឱ្យបុប្បីខ្សែប្រជស់ ។
ដោយខាងក្រោម តុលេ សុខនិ
(សៀវភៅសិក្សាព្រះសុព្រការទី ២ , ទំព័រ ១០៤)

៩៩~ ផ្សេងៗនៃជំនាញ

សិក្សាមនក្រឹមបាប់គំរែងចេះ អ្នកមនកចំណោះគំរែងចេះស្តីថា
បើធ្វើការងារដូចជារាជា នៅជាតិសាសនាមហាមបាថប្រើន ។
ដោយខាងក្រោម តុលេ សុខនិ
(សៀវភៅសិក្សាព្រះសុព្រការទី ២ , ទំព័រ ១០៤)

៧០~ នៅតុលិត

អ្នកអត់ដឹងសាថ្រីរណោដ អ្នកខ្សោយបេះដឹងកុងត្រង់ព្យាប់ព្យែរ
ស្អែចមានវិបត្តិស្សាត់ព្រះនគរ រាល់អត់គុណធិនីកវិរសង្គម ។
ដោយឧបាសក តុលិត សុខន
(សៀវភៅសិក្សាប្រព័ន្ធព្រាណាគទិ ២ , ខំពេរ ១០៩)

៧១~ ទិន្នន័យ

បុប្ផុករល់ថ្វីអារ៉ាស្រីយន្ទរស់ កើតជាដឹងម្មានប្រាង់តែទាស់ចិត្ត
បំពង់កសុះក្រពេលក្រោះមសិត រូបកាយស្អែមពិតិត្តនាមលើសដើម ។
ដោយឧបាសក តុលិត សុខន
(សៀវភៅសិក្សាប្រព័ន្ធព្រាណាគទិ ២ , ខំពេរ ១០៩)

៧២~ នី ! គុណឈើយ

សម្បរពេទសត្វសម្បតិចម្នាជាតិ
ជវិតត្របាស្ថរសំកុងត្រូសារ
តំណាក់ទីកភ្លៀងសំលោះងង់ដា
ស្រួក់ទីកនេត្រាគ្មានបីរត
ទោះខ្ពស់នឹងខ្សោត្រាំអត់វាទា
ឯកុនប្រុសស្រីគ្រឿងត្រូវភេច
រស់នៅមានព្យាពិធីបានការ
មានក្រឹមឃាងណាត្រាការិវិត ។
ស្រោចស្រោចព្រឹកភ្លាហិកសែស្រាត
ក្នុងនៅឆ្ងាយជិតម្នាយគិតតែភេច ។
ទីកចិត្តមាតាមត្រាងានិច្ច
ទាស់ចិត្តបន្ទិចភេចគុណរំម៉ែមី ។
ឱកនុវត្ត !

ដោយឧបាសក គុយ សុខន

(ឈ្មោះរកដំនូយស៊ិក ភាគទី ១៤ , ទំព័រ ១០៥)

៧៣~ គិតឈរនោយរាយ

សូនបន្ទែលូក់ដោយសារទីក
វិកលូប្រាងទីកនីកខំលូតណាស់
ចង់ដីនរើនពិតត្រូវគិតឱ្យឆ្ងាយ
ចង់បន្ទំចិត្តត្រូវគិតរកចម្លៃ
ជនលិចម្នាយព្រឹកទីកនាំទោអស់
ទីកត្រួតខ្ចួចអស់ប្រុលប្រសពិលូ ។
រដឹកផ្លូវបាយស្ងាយបន្ទំច្ច
បន្ទំឱ្យលូកកុធផ្លាហរជា ។

សិក្សាសេតលោយកុម្ភូចណ្ហោះ ខ្លួនទាបប្រកខ្ពស់វាប្រសព្វម
ខ្លួនមាស់ចិត្តភ្លៀងកំលែងបន្តំ សិក្សាមិនចំបន់កិលេស ។
ធ្វើដីអីដោយត្រូវឱ្យសមរម្យ ខ្លួនតួចរាន់ដំកុំបន្តំនេះ
ជាតិជាអ្នកឆ្លាតសង្ឃាត់ចំណោះ ហើយធ្លាប់បែកសកិលេសនៅយកជុំ ។
ហើយណាលាកណា !

ដោយឧតាសក គុយ សុខន

(សៀវភៅដំនួយសតិ ភាគទី ១៩ , ទំព័រ ១០៥)

---

៧៤. ត្រួតបង្ហាញក្នុងវត្ថុ និងក្រុងប្រព័ន្ធដែលបានបង្ហាញ

កម្មាធំផុះប្រាក់បានបង្ហី ត្រូវបានអនុញ្ញាត ព្រមទាំងទានបានបង្ហាញអស់
ត្រូវឈាមានត្រូវបានបង្ហាញ ត្រូវបានបង្ហាញ ព្រមទាំងបានបង្ហាញ ។
ទីមួយគឺមានរូបលូកប្រព័ន្ធ ដែលបានបង្ហាញបានបង្ហាញ ។
ទីពីរមានប្រព័ន្ធរោគកដលា ត្រូវការមានពិតតតម្លៃទី ។
ទីបីមានព្រាណតិសាទោបិត ទាំងនាយកដែលបានបង្ហាញ ។
ទីបីនមានបុគ្គល់ប្រសព្វ ដូចមេដឹកចិត្តបិន្តិសិទ្ធិរាល់រឿយ ។

ទីប្រាំកម្ពុជានៅលើខ្លួនខ្លាងក្រោះ	ពុំមានព្យាពិណាប្រភាគដែឡើយ
ប្រសិនបើត្រីមានសិលហេរិយ	មិនវិនាសទ្វីយជាតិជាថ្មី ។
កម្ពាយប្រាំយ៉ាងដូចយ៉ាងប្រស់	សង្គត់បុរសជាស្អាគិ
អាចគ្រប់គ្រងផ្ទះខ្លួនទៅទី៧	គ្រប់គ្រងទាំងបីក្រុមគ្រូលាភ ។
ចំណោកកម្ពាយបាយបុរស	មានតំបនយោសោះខ្លាឯំអស្សាហ្ស
អាចគ្របសង្គត់ប្រើខ្លាយប្រាងក្រោះ	មិនបានដែលបានប្រាំអី ។
កម្ពាយមួយនោះថាឱ្យជាក់	គឺតសូវិយៈ ក្នុងលោកកិច្ច
បុរសណាមានអាចឈ្មោះប្រើ	រស់នាលោកកិច្ចប្រើប្រាស់ ។

ដោយឧបាទក គុណឃ គុណឃន

(ស្រីមិយកអតិថិជនិយមិត្តភាពលវក្តុ ិមកលេខ ៣៦.ទំន់៩ ៩៦)

(ឈ្មោះរៀនកែងស្នូលយល់ពិភាក្សា ១៤ , ទំន់៩ ១០៥)

---

៧៥ ~ ស្ថាន ឬ យ៉ានដែលមានត្រូវក្រោមមិនធ្វើបុណ្ណោះ នៃសាធារណជនកម្ពុជា

ស្ថានទាំងប្រាំយ៉ាងក្នុងលោកកិច្ច	បណ្តាប្រើតែងប្រាថ្ឌា
បើបុណ្ណោះមិនធ្វើបើយក្នុងការ	អាចមានវាសនាដោយកម្រ ។

ទិម្មយតាំងចិត្តប្រាថ្ញាច្បល	កែពិភីកុងត្រកូលសមគុរុណូ
គីកុងត្រកូលអ្នកមានដម្លៃ	មានឡ្វេចិត្តលួតតចចង្វៀត ។
ទិន្ទរតាំងចិត្តជាបន្ទុ	ខ្វោត្រកូលលួតខ្វោត្រេត
គីត្រកូលបីចិនដូជាតិ	បានមកជាព្យាតិដោយមេត្រី ។
ទិបិបិបានពិរយោងហើយ	សូមកំមានឡើយស្រីមបី
នៅត្រប់ត្រងដុះស្រីពិរិបិ	គិមានតែស្រីមាសជិវិត ។
ទិបុនដួនបានត្រប់ទាំងបិ	សូមឱ្យជាស្រីមានកូនពិត
មានកូនបររកំដរចិត្ត	កូនចងបីស្តិទ្ធកំដរប្រាកោ ។
ទិប្រាំថានបួនប្រាកដ	សូមត្របសង្គតាលើបីបាន
នៅត្រប់ត្រងដុះបានសុខសាន្ត	ប្រាំយោងនេះបានដោយកម្រ ។
ស្រីទាំងអស់កូងលោកា	តែងតែប្រាថ្ញាចង់បានលួ
ទិម្មយដល់ប្រាំចំត្រកអរ	តែបានដោយក្របិត្តានបុណ្យ ។
បុន្ថែស្រីដែលមានសំណាន	ធ្វើបុណ្យត្រប់យោងមកពិមុន
ស្ថានទាំងប្រាំយោងបានដោយគុណា	ធ្វើបុណ្យទុកមុនបានដោយងាយ ។

ដោយឧបាសក គុយ សុខុន

(ស្រីយកអតិថិជនិយពិមាត្តាភលវត្ថុ ិធម៌លេខ ៣៦, ទីរ៉ា ១០២)

(សៀវភៅដំសូយសតិ ភាគទី ១៤, ទីរ៉ា ១០៤)

៧៦. មាតុភ្នាក់ប្រជាពលរដ្ឋប្រចាំខែ

បាសាខ្មែរស្ថិតនាលេវ្យត្រួចត្រួចចុះឈាន

មានចម្លៃក្រោមឱ្យដាច់ទេរីម	ដែលមាតុភ្នាក់គ្រាយគោរពបាន
ភ្លាយជាស្រីលូដីភ្លាបកន	គ្រប់គ្រងផ្ទះបានមានសិរី ។
ព្រាតិមិត្តទាំងអស់ស្អាត់ស្រឡាត្រូវក្រោម	យល់ព្រមចុះមាត្រាមានក្រុម
បានសុខទាំងក្នុងនាមោកីយ៍	ដល់ថាប់ជាតិថ្វិសុខនៅថា ។
មួយមិនបែរែបែរិនជិរិតសត្វ	ទោះមានវិបត្តិប្រព្រឹត្តិថ្វា
ពីរពុំប្រព្រឹត្តិនុវវេរកម្ម	រាល់ថ្វិសុខមិនឈូចអើ ។
បិបានរៀនថាកន្លឺវការមេ	មិនលួក ល ទេ មិនក្យត់បិ
ប្រុនបើពាក្យពិតទិបពោលសិ	មិនពោលពាក្យអីជាមុសា ។
ទិប្រាំរៀនថាករៀនរាល់ថ្វិ	សុរមេរយិមិនត្រូវការ
ធម្លើទាំងក្រោមជាតិក្រោរក្រា	ខាងលើនេះណាតីសិលប្រា ។
ពាក្យមាតុភ្នាក់គ្រាយគោរពសិ	ពោលមានស្អាមិសិរិនកម្ម
តែបើអត់សិលជាប្រាំ	ទោះស៊រយធម្មចាំពេកយ ។
ជិរិតមានសិលមានតែម្រួល	ទោះស៊រមួយថ្វិក់មានន័យ
ទោះគ្រប់គ្រងផ្ទះក់ប្រែពេ	មិនកំយមានកម្មពេរវេរា ។

សម្បត្តិលោកកែវតមកទាំងបូន្ទាន	សុទ្ធដែចដៃបានសុខជួយត្រូវ
កំប្រពេទ្យបញ្ញរៀវា	ធ្វើតែកម្មជាបុណ្យក្តុសល ។
សូមមាតុត្រាមខំប្រពេទ្យ	យកសិលជាមិត្តភាពកំងសល់
បីឡេងជាតិនេះទីកសល	សូមជាតិក្រាយដល់សុគតិកត ។

ដោយឧបាសក អូយ អូខេល

(ស្រីប្រឈមអត្ថទ័រ ឬដឹកបេខ ៣៨, ទីរាជធានីភ្នំពេញ)

(សៀវភៅរៀបចំនូយសេតិ ភាគទី ១៩, ទីរាជធានីភ្នំពេញ)

៤៧. ធម្មត្រូវបានបង្ហាញនូវសុខិត្តិសិទ្ធិខេត្តបោះឆ្នោត

កំណើតសុគតិសុគតិថ្វីរៀលោក	តិតសុគតិសុគតិថ្វីរៀលោក
អ្នកសាយរាប្រកក់ទៅមិនដល់	ខ្លះបុណ្យក្តុសលតែត្រូវបានសិទ្ធិ ។
កម្លាំងប្រាំយ៉ាងសង្គត់ប្រស	ដកម្លាយទុកចុះកំទាន់សិទ្ធិ
ទិម្មយដល់បុន្តែកម្លាំងស្រី	ត្រប់ត្រងស្អាមិត្រីមម្មយជាតិ ។
ទោះមានរូបស្អាតរោគទៅប្រើប្រាស់	មានព្រោតិចប្រើប្រាស់ក្នុងលូឡេវ៉ត
ឈុំដែលក្នុងទៅត្រូវចាប់ជាតិ	រូបន្រោត្រូវបានក្នុងពីរូបន្រោត្រូវបានក្នុងពីរ ។

មានពេកម្បាំងសិលបូរឈណារះ	នាំទោតតខុសបំណងឡើយ
ដល់សុគតិស្សគឺបានធ្វើរសីរីយេ	ព្រោះសិលនេះហើយកំប្រែបាល ។
កម្បាំងត្រួតព្រឹត្តរចាំ	កម្បាំងទិប្រាំត្រូវតែមេះ
គឺកម្បាំងសិលដីពិសេស	ដូចតីជាតិនេះដែងអត់ប្រាកន ។
ចំណោកកម្បាំងខាងបុរាណ	មានពេម្បយនោះត្រូវពិបាកន
តែបើដំបូសសិលមិនមាន	កំសង្កើមបានស្ថានស្សីអី ។
ដូច្នេះលោកអ្នកទោះសិលប្រស	ធ្វើរក្សាមុខេះមានសិរី
ទោះជាសិលប្រាំប្រាប់បី	លំបាកមេចក្តីកំបិខាន ។

ដោយឧបាសក គុម្យ គុម្យទេ

(ស្រីមួយអត្ថទ័រពីមាតុភាពលវរដ្ឋ ិដកលេខ ៣៦, ទំព័រ ១០២)

(ឈ្មោះរក្សាដំនួយសិតិ ភាគទី ១៤ , ទំព័រ ១០៤)

៧៨~ នគរូបទី ១០ ប្រចាំឆ្នាំរៀបចំ

សប្បាយកចាជាចប់នេះណា	ប្រហែកចាន់ត្តិដប់
រៀបចាមលំដាប់ចាប់រៀបរាប់	ពិមួយដល់ដប់រាប់ដូចមេច ។

ទិន្នន័យអប្បម្ពកចា	និយាយពីការប្រថ្នោតិច
លោកសេន្តរោងជានិច្ច	ក្រោងលោភាតំរែចប្រថ្នោខុស ។
ទិន្នន័យអប្បម្ពកចា	និយាយពីការចេះសន្ឋាស
តាមមានតាមបានសន្ទានប្រាស	មិនលោភាកួយខុសប្រសសម្បត្តិ ។
ទិន្នន័យអប្បម្ពកចា	និយាយពីការនៅស្លឹប់ស្អាត់
ទាំងកាយទាំងចិត្តបិទទេប់ស្អាត់	ឧបធិកាត់តតម្លៃងច្បាក់ ។
ទិន្នន័យអប្បម្ពកចា	និយាយពីការមិននៅស្អាត់
ប្រឡាកប្រឡាកដោយពួកគណៈ	មិនឈ្មោះដោយច្បាក់ជាប់ទាក់ទាម ។
ប្រាំវិរិយារម្មកចា	និយាយពីការខំព្យាយាម
មិនម៉ាប្រាលប់ប្បប្រាម	គិតដឹងធ្វើភាមតតមេាលការ ។
ប្រាំមួយគិសិលសម្បទា-	កចា ពណីនាតិសិលា
គិតកាតសម្បូណីសិលវ៉ែងច្បា	ហិសុន្តរក្សាដាប់សន្ទាន ។
ប្រាំពិនិត្យមិនម៉ា-	កចា ពណីនាតិកម្មដ្ឋាន
និងសមាជិជ្ជយុទ្ធប្រាន	ចិត្តបានស្អាត់ដល់វិបស្សុនា ។
ប្រាំបិបញ្ចាសម្បទា-	កចា ពណីនាតិបញ្ចូ
ប្រកបដោយការពិចារណា	ត្រូមត្រូវភីច្បាត់តទិសទាល់ ។
ប្រាំបុនវិមុនិសម្បទា-	កចា ពណីនាតិមត្តផល

ដែលសម្បុណីដោយហេតុកុសល	ដីងស្នាល់ដល់ត្រមលូមហេតុឱ្យ ។
ដបវិមុត្តិញ្ចាស់ស្សន-	សម្បទាកចាំងប្រាយ
និយាយពិចិត្តសម្បុណីសាយ	ដោយបច្ចេវកុណញ្ចាស ។
កចារត្វូចរការព្រះចប់	ខ្ញុំតែងទាំងដប់ជាថម្មទាន
សូមបុណ្យកុសលនេះគិតមាន	ដល់ព្រាតិសន្តានដែលវានស្នាប់ ។
ត្រប់ជាតិសូមដួបព្រះសាសនា	ព្រមដោយបញ្ហាមិនអន់រាប់
សូមដួបព្រះដមីយកជាច្រាប់	ស្នាប់ថាប់មតិដល់និញ្ញាន ។
ប្រសិនបើនៅទៅតាំងល	សូមឱ្យកុសលដល់នៃទាន
ជួយកុំឱ្យដួបភាពអត់ម្លាន	សម្បុណីធនជានមានត្រប់សព្វ ។
បើស្រុកមានទុកករយន្តរាយ	សិលដួយឱ្យតាយជាត្រូគាប់
ដលចារកចារត្វូដួប់	ជួយឱ្យសុខសុប់របុតទៅ ។

ឥឡូវនឹងទេទោន !

ដោយឧបាយក តុលាយ សុខន

(សៀវភៅសិក្សាប្រាជសូមត្រូវ ៤ , ចំពោ ៥)

— • — • — • — • —

៤៩~ នាវជនាស្ត្រៃចម្លែងនា

អង់វីខ្មែរប្រាកុណា	សូមលើកបាត្រាខ្សែងវន្ទា
ក្រាបថ្នាយបង្កំអាកាសនា	អង្គម្មាស់ដែលជាចម្លាថារ្យ ។
មេដំប្រាក់ដីប្រាក់ប្រាក់	សូមប្រាសប្រទានដីទេស្សា
ប្រាសដល់បិរិយធនដែលជោះឆ្តា	ប្រាញាមកញ្ញាប់ចាប់សេចក្តី ។
ធម្មតាគ្រួសារនៅក្នុងផ្ទះ	តែងដឹបប្រទេះគ្រប់អ្និំ
ទុកធ្រើនជានសុខតែរសិធនី	ចាំស្សាប់ដើម្បីដោះបញ្ញា ។
ជិតិវិគ្រប់ត្តាប្រាកាន់ណាស់	ទាំងក្រុងទាំងចាន់ខ្លះបញ្ញា
ទុកទោសធ្រើនណាស់ក្នុងគ្រួសារ	ពុំដឹងពេលណាមស់កង្ហែល ។
ហេតុនេះសូមទានមានមេត្តា	បណ្តុះបញ្ញាយឱ្យបានដល់
យិងខ្ញុំទាំងឡាយដែលខាយខ្លល់	យឱ្យបានយល់ដល់អនត្តា ។
សង្ការទាំងឡាយមិនទេរំងទាត់	អ្នកខ្លះចាំស្សាត់មាត់មេដំប្រាក់
តែចិត្តឱងមាំមិនធម្មតា	លោកម្មាស់មេត្តាដូយជួងទាន ។

សូមអនុញ្ញាត !

ដោយឧបាយក គុណឈុយ សុខន

(សៀវភៅកិរិយាប្រាក់សូមគ្រាផទី ៤ , ខំពើ ៤៧)

៤០~ សេរសើរព្រះបច្ចីផលជាតា

ក្រោយពីបានស្សាប់ព្រះធ័រមិថ្លែង
 ដីមានអត្ថនឹមបាក់ថ្វីថ្វា
 សុខទៅពាក្យពេចនឹមមានខិមសារ
 បណ្តុះបញ្ញាងលប់បិវីស៊�ទ ។
 ដើលបានប្រុងស្សាប់ទំនងប្រុសស្សី
 ជិតផ្ទៃងស្សារតីយ៉ាងស្រែវិមស្សាត់
 ចាប់យកសេចក្តីធិបរមត្ត
 បំបែកក្នុងអត្ថពន្យល់នីយ ។
 ដើលព្រះគុណម្មាស់បានប្រទាន
 ពុមានប្រហែលដោសស្សារតី
 លើកទាំងរឿងវារ៉ាមានវីរីនី
 ឧទាហរណ៍ក្នុមកពន្យល់ ។
 ឱ្យពុទ្ធបិវីស៊�កែពិតជ្រោះថ្វា
 ទោក្នុងសាសនាប្រះទេសពល
 ប្រាប់អវិជ្ជាជាប្រុសគល់
 នាំសត្វិលរល់វិដ្ឋានអស់ ។
 ប្រើប្រាណតូលុសចាសប្រាយ
 ភ្លេចឱ្យឱ្យកម្មាយដែននស្រែលកេះ
 ព្រះធ័រមិថ្លែងរូបតែខ្លះ
 ក្នុងថែទាំងអស់បានស្សាប់ហើយ ។
 បុន្តែមិនទាន់ដើងយ៉ាងណារ
 អាចបំប្រើប្រាសប្រាណឡើយ
 តម្លៃវិត្រោះធិបញ្ញាប់ហើយ
 ថ្វីណានៅឱ្យបានស្សាប់ទេវត ។

ដោយឧបាយក ឌីយ៉ា សុខន

(សៀវភៅសិក្សាប្រះសុគ្រារទី ៤ . ទំព័រ ៩៨)

សេវាឌលនៃបែងចុះក្រុមដៃខែឆ្នាំ

ខ្លួនព្រមទាំង ឱ្យបាន ឱ្យជាមួយ

-
១. ប្រធិកំណាយ ៩០ (ព.ស. ២៥៥៨)
២. ប្រធិកំណាយ ៩០៩ (ព.ស. ២៥៥៩)
៣. អាជីកំពាំងក្រាមដីនៃពាកទនទ្រូចក្បាស់ (ព.ស. ២៥៥៨)

ការងារសុចិត្តទោះពីរសំភើយស
ប្រសើរជាមុខនារដ្ឋសំហាល់ ។
ដោយឥឡូវនាគ្នាល់
ស្ថិតស្ថិតធម្មជាមុខនាគ្នាល់ !

ឱ្យបាន ឱ្យជាមួយ

-
១. ឧបាសក គុណ លាងដោន
២. ឧបាសក សោម វតនៈ
៣. ឧបាសក ហាន សិហ៍
៤. កញ្ញា ថាប់ ឬវិ

ព្រះមហាក្សត្រ

ព្រះគុណភាពទេសក្រោម

លោកក្រុមអគ្គនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ជិត្តមួយមេដ្ឋានជាបន្ទាយ

ដៃខ្លួនព្រះអង្គភាពចាកកាមា

បិរីសទ្វូរមគ្គមីម្នាកសាយ

គតិសុវត្ថិសាយសាយថ្វាយសាស្ត្រ ។

លោកតាតលោកលន់មេបោទាសាយ

ផ្សេងៗព្រះព្រះមហាក្សត្រ ។

ដោយស្នាដ្ឋាន ន.ស. - ន.ស. ន.ស. ន.ស. ន.ស. ន.ស. ន.ស. ន.ស. ន.ស.

អាជ្ញាធម្ម ថែរ ចុំ

MAO PHON Printing House